Adroddiad yr Ymgynghoriad

Cynllun Cydraddoldeb Strategol Drafft Cyngor Sir Ceredigion 2024-28

Gaeaf 2023

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

Cynnwys

1. Cyflwyniad 2

2. Ymatebion – cymhariaeth â demograffeg Ceredigion 3

3. A fydd ein Cynllun Cydraddoldeb yn effeithiol? 5

Amcan 1: Bod yn Gyflogwr Cyfle Cyfartal Enghreifftiol 5

Amcan 2: Meithrin Perthynas Dda a Mynd i'r Afael â Rhagfarn 11

Amcan 3: Sicrhau Ymgysylltu a Chyfranogi 15

Amcan 4: Sicrhau Urddas, Parch a Mynediad at Wasanaethau 22

Amcan 5: Darparu Addysg Deg a Chynhwysol 29

4. Effaith ar y Gymraeg 36

5. Casgliad 39

1. Cyflwyniad

Mae hwn yn adroddiad ar ein hymarfer ymgynghori cyhoeddus diweddar ar bedwerydd Cynllun Cydraddoldeb Strategol y Cyngor. Mae'r cynllun yn disgrifio'r hyn y byddwn yn ei wneud i sicrhau Ceredigion decach a mwy cyfartal.

Cynhaliwyd yr ymgynghoriad cyhoeddus ar y Cynllun drafft rhwng 25 Hydref 2023 a 31 Rhagfyr 2023.

Gwahoddwyd pobl i ymateb ar-lein neu ar bapur. Gellid casglu copïau papur o'n llyfrgelloedd a'n canolfannau hamdden neu wneud cais amdanynt drwy'r post drwy Clic. Roedd fersiynau Print Bras a Hawdd eu Deall ar gael hefyd. Hyrwyddwyd yr ymgyrch gyda phosteri, negeseuon ar y cyfryngau cymdeithasol a datganiad i'r wasg. Fe wnaethom hefyd anfon e-byst wedi'u targedu at y rhanddeiliaid a restrir isod.

- Cynghorwyr Sir Ceredigion
- Clercod Cynghorau Tref a Chymuned Ceredigion
- Grŵp Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion
- Is-grŵp Tlodi'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus
- CAVO
- Llyfrgell Genedlaethol Cymru
- Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
- Tîm Allgymorth Cymunedol Bwrdd Iechyd Hywel Dda
- Lleisiau Mamolaeth Hywel Dda
- Prifysgol Aberystwyth
- Prifysgol y Drindod Dewi Sant, Llanbedr Pont Steffan
- Coleg Ceredigion
- Gweithgor Cydraddoldeb Cyngor Ceredigion
- Fforwm Cyn-filwyr y Lluoedd Arfog
- Tîm Gofalwyr a Chymorth Cymunedol Ceredigion
- Fforwm Darparwyr Gwasanaethau Plant a Phobl Ifanc
- Rhwydwaith Canolfannau Teuluoedd Ceredigion
- Grŵp darparwyr Blynyddoedd Cynnar, Gofal Plant a Chwarae
- Mudiad Meithrin
- DASH (Anableddau a Hunangymorth)
- RAY Ceredigion
- Staff Cyngor Ceredigion (trwy wefan Microsoft Teams)
- Fforwm Anabledd Ceredigion
- Rhwydwaith Tlodi Bwyd Ceredigion
- Clybiau Ffermwyr Ifanc
- Cyngor Ieuenctid Ceredigion
- Fforwm Mynediad Lleol
- Cymdeithasau Tai (Barcud a Chymdeithas Tai Wales & West)
- Darparwyr Cymorth Tai y 3ydd sector
- Age Cymru Dyfed

- Cyngor ar Bopeth
- Gwasanaeth Cyffuriau ac Alcohol Dyfed

2. Ymatebion – cymhariaeth gyda demograffeg Ceredigion

Cwblhaodd 43 o ymatebwyr yr arolwg ar-lein. Ni ddychwelwyd dim copïau papur. Roeddem yn gwybod y byddem yn cael ymateb isel, neu ddim ymateb o gwbl, gan bobl iau. Felly, gwnaethom ymgynghori â Chyngor Ieuenctid Cyngor Sir Ceredigion (16 o bobl ifanc) ym mis Hydref 2023. Rydym wedi cynnwys eu hadborth yn y sylwadau yn Adran 3.

Mae'r tablau isod yn ein helpu i wirio a yw ystod eang o bobl sy'n cyfateb i boblogaeth Ceredigion wedi dweud wrthym beth yw eu barn. Maent hefyd yn ein helpu i weld lle mae angen i ni wella'r ffordd yr ydym yn ymgysylltu â'r gwahanol grwpiau.

Cawsom lefel dda o ymateb gan gyn-filwyr, gan bobl ag anabledd a chan bobl hoyw, lesbiaidd a chwiar. Mae angen i ni wella ymgysylltu â dynion, â phobl dduon neu Asiaidd, â phobl 25 oed neu iau a phobl 65+.

Ticiodd nifer uchel o bobl 'gwell gennyf beidio â dweud'. Mae hyn yn ei gwneud hi'n anoddach cael darlun cywir o'r ystod o bobl a atebodd yr arolwg.

Oed	**Ymatebion i'r arolwg ar-lein**	**Cyfrifiad 2021**
Dan 16	0%	14%
16-24	0%	15%
25- 44	33%	19%
45-64	52%	26%
65+	10%	26%
Gwell gennyf beidio â dweud	5%	0%
Rhyw		
Benyw	65%	51%
Gwryw	28%	49%
Gwell gennyf beidio â dweud	7%	0%
Cyfeiriadedd Rhywiol		
Heterorywiol/syth	78%	84%
Hoyw, Lesbiaidd neu Gwiar	8%	2%
Deurywiol	2%	3%
Cyfeiriadedd rhywiol arall	0%	1%
Gwell gennyf beidio â dweud	12%	10%
Hunaniaeth Genedlaethol		
Prydeinig	51%	31%
Cernywig	2%	0%
Seisnig	3%	14%
Gogledd Iwerddon	0%	0%
Albanaidd	0%	1%

Cymreig	39%	47%
Hunaniaeth Genedlaethol arall	0%	7%
Gwell gennyf beidio â dweud	5%	0%
Grŵp Ethnig	**Ymatebion i'r arolwg ar-lein**	**Cyfrifiad 2021**
Asiaidd, Asiaidd Prydeinig neu Asiaidd Cymreig	0%	1%
Du, Du Prydeinig, Du Cymreig, Caribïaidd neu Affricanaidd	0%	1%
Cymysg neu Aml-ethnig	5%	1%
Gwyn	85%	96%
Grŵp ethnig arall	0%	1%
Gwell gennyf beidio â dweud	10%	0%
Crefydd neu Gred		
Cristnogol	35%	47%
Bwdhaidd	0%	1%
Hindŵaidd	0%	0%
Iddewig	0%	0%
Mwslimaidd	0%	1%
Sicaidd	0%	0%
Dim crefydd	53%	43%
Crefydd neu gred arall	5%	1%
Gwell gennyf beidio â dweud	7%	7%
Cyn-filwyr (wedi gwasanaethu o'r blaen)		
Lluoedd Arfog Rheolaidd	10%	3%
Lluoedd Arfog Wrth Gefn	0%	1%
Na	85%	96%
Gwell gennyf beidio â dweud	5%	0%
Anabledd		
Ydy, mae fy ngweithgareddau o ddydd i ddydd yn gyfyngedig iawn	8%	9%
Ydy, mae fy ngweithgareddau o ddydd i ddydd ychydig yn gyfyngedig	20%	13%
Na	67%	78%
Gwell gennyf beidio â dweud	5%	0%
Iaith		
Deall Cymraeg llafar (yn unig)	64%	8%
Siarad Cymraeg	54%	45%
Darllen Cymraeg	54%	42%
Ysgrifennu Cymraeg	37%	38%
Dim un o'r uchod	17%	43%
Gwell gennyf beidio â dweud	12%	0%

Noder: Mae ffigurau sgiliau Cymraeg yn fwy na'r cyfanswm oherwydd y cyfuniadau amrywiol o sgiliau

3. A fydd ein Cynllun Cydraddoldeb yn effeithiol?

Amcan 1: Bod yn Gyflogwr Cyfle Cyfartal Enghreifftiol

Cytunodd 95% o'r bobl a atebodd yr arolwg ar-lein, ac 80% o'r Cyngor Ieuenctid y dylai hwn fod yn Amcan Cydraddoldeb i Gyngor Ceredigion. Cytunodd nifer uchel o bobl y byddai'r camau gweithredu yn y cynllun yn ein helpu i gyflawni'r amcan hwn. Gweler y graff isod.

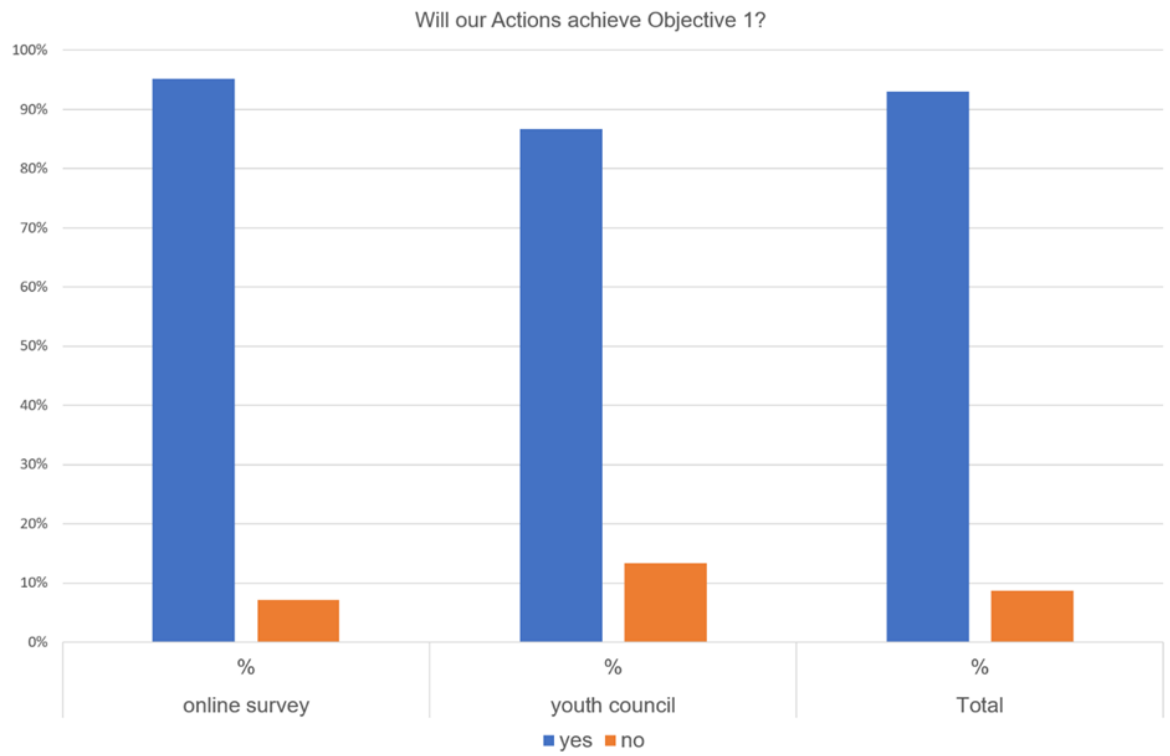

Fe wnaethom ofyn i'r cyhoedd, **"A ydych yn meddwl y gallem wneud mwy, neu wneud pethau'n wahanol, i gyflawni'r amcan hwn yn well? "** Mae eu hatebion, gyda'n hymatebion ni, i'w gweld isod.

	Sylw	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
1	Na, dylai'r prif ffocws fod ar gyflawni'r camau gweithredu yn y Cynllun Cydraddoldeb Strategol.	Nodwyd.
2	Ffurflen Microsoft yw'r arolwg hwn - ac eto nid yw'r cyfleusterau y mae	Gwnaethom ddarparu dolen ar wahân i fersiwn Gymraeg o'r arolwg.

	Sylw	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
	hyn yn eu cynnig wedi'u defnyddio - opsiwn Cymraeg er enghraifft.	
3	Ie, ffurfiwch grŵp cynghori cyflogedig sy'n cynnwys cynrychiolwyr o'r cymunedau yr ydych yn gobeithio ymgysylltu â nhw/eu cefnogi i roi cyngor o ran polisi a chyflawni. Ni ddylai'r rhain fod yn staff presennol.	Rydym yn ddiolchgar iawn i bawb yn y gymuned sy'n rhoi o'u hamser i gymryd rhan yn ein hymgynghoriadau. Mae hyn yn cynnwys, ond nid yw'n gyfyngedig i, staff presennol. Yn anffodus nid ydym yn gallu talu pobl i wneud hyn. Gweler ein polisi Ymgysylltu a Chyfranogi am fwy o wybodaeth.
4	Peidiwch â gwneud cynrychiolaeth gyfrannol yn y gweithlu, mae'n wrthgynhyrchiol ac yn negyddu'r ymgeisydd gorau ar gyfer y swydd, waeth beth fo'i ryw, cyfeiriadedd rhywiol neu gefndir hiliol	Credwn y dylai gweithlu'r Cyngor gynrychioli'r boblogaeth leol y mae'n ei gwasanaethu ar bob lefel o'r sefydliad.
5	Mae'n iawn cyhoeddi geiriau gwych ond mewn gwirionedd byddai gwneud yr hyn a ddywedwch yn ddechrau.	Byddwn yn dechrau gweithio ar ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol diwygiedig ar 1af Ebrill 2024. Byddwn yn cyhoeddi adroddiad cynnydd ar ein gwefan bob blwyddyn fel y gall pobl wirio ein cynnydd.
6	Mae'n ddrwg gennyf, ond nid oes gennyf lawer o ffydd yn ewyllys gwirioneddol y cynghorwyr i wneud i hyn ddigwydd. Mae yna ormod o hen ddynion ar y pwyllgorau sydd braidd yn geidwadol yn hytrach nag yn flaengar.	Gweler ymateb 5 uchod. Mae gennym amrywiaeth o Aelodau sy'n Hyrwyddwyr. Mae'r rhain yn gynghorwyr sy'n hyrwyddo mater neu grŵp penodol. Y Cynghorydd Catrin MS Davies yw ein Hyrwyddwr Cydraddoldeb. Y Cynghorydd Paul Hinge yw ein Hyrwyddwr y Lluoedd Arfog. Y Cynghorydd Alun Williams yw ein Hyrwyddwr Oed-gyfeillgar a'r Cynghorydd Wyn Thomas yw ein Hyrwyddwr Anableddau Dysgu.
7	Mae'r uchod yn swnio'n fiwrocrataidd iawn, nid yw'n gwneud llawer i annog cydraddoldeb yn y gweithle na newid arferion neu ymddygiadau sydd wedi dyddio. -Dim ond ychydig iawn y mae polisi'r llywodraeth ar les a chydraddoldeb yn ei gynnig i weithwyr mewn llawer o amgylchiadau, ni ddylem ddefnyddio	Nodwyd. Ein nod yw bod yn flaengar a gweithio i safon uchel.

	Sylw	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
	hwn fel meincnod, ond dylem anelu at fod yn fwy blaengar a gosod safon uwch na'r isafswm gofynnol.	
8	Ie. Mae'n hanfodol ystyried anghenion y bobl hynny sydd ag electrosensitifrwydd a gorsensitifrwydd trydanol oherwydd na allant oddef wi-fi a thechnoleg ddiwifr arall ac felly nid ydynt yn gallu cael mynediad i lawer o feysydd oherwydd yr effeithir yn andwyol ar eu hiechyd. Mae'n hanfodol darparu ardaloedd sy'n rhydd o dechnoleg ddiwifr fel bod y bobl hyn yn cael cyfle cyfartal.	Rydym yn deall bod y cymunedau gwyddonol a meddygol yn dal i ymchwilio i'r cyflyrau hyn. Rydym yn gyflogwr Hyderus o ran Anabledd. Mae hyn yn golygu ein bod yn ceisio denu a recriwtio pobl anabl a chadw a datblygu gweithwyr anabl. Rydym yn amlygu ein hymrwymiad Hyderus o ran Anabledd a beth mae hyn yn ei olygu o ran recriwtio fel rhan o'n rhaglen hyfforddi ar gyfer rheolwyr.
9	Mae pobl â gorsensitifrwydd electromagnetig yng Ngheredigion (3-5% o'r boblogaeth) wedi'u heithrio rhag gweithio i'r Cyngor ar hyn o bryd, oni bai eu bod yn gallu gweithio gartref, oherwydd presenoldeb meysydd electromagnetig radio-amledd o Wi-Fi yn y rhan fwyaf o weithleoedd. Mae hyn yn arbennig o berthnasol i athrawon a llyfrgellwyr, na allant weithio gartref. Dylai'r Cyngor fod yn gwneud ymdrech arbennig i ddarparu ar gyfer gweithwyr y presennol a gweithwyr (posibl) y dyfodol gyda'r anabledd hwn.	Gweler ymateb 8 uchod
10	Rydych yn sôn am rywedd a diwylliant ond ymddengys mai ychydig iawn o ymwybyddiaeth sydd o anabledd.	Mae hyfforddiant cydraddoldeb yn orfodol i holl staff y cyngor ac mae'n cynnwys ymwybyddiaeth anabledd. Rydym yn gyflogwr Hyderus o ran Anabledd. Mae hyn yn golygu ein bod yn ceisio denu a recriwtio pobl anabl a chadw a datblygu gweithwyr anabl. Rydym yn amlygu ein hymrwymiad Hyderus o ran Anabledd a beth mae hyn yn ei olygu o ran

	Sylw	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
		recriwtio fel rhan o'n rhaglen hyfforddi i reolwyr.
11	Ie. Rhowch y gorau i roi blaenoriaeth i siaradwyr Cymraeg.	Mae Safonau'r Gymraeg yn gosod dyletswydd gyfreithiol arnom i drin y Gymraeg a'r Saesneg yn gyfartal. Rhaid i ni gefnogi'r defnydd o'r Gymraeg a'i gwneud yn haws i bobl ddefnyddio'r Gymraeg yn eu bywydau bob dydd. Fodd bynnag, byddwn yn awr yn mabwysiadu dull continwwm o gyflawni sgiliau iaith. Byddwn yn disgwyl i ymgeiswyr llwyddiannus ddangos gwelliant cyson yn eu sgiliau iaith.
1 2	Ystyried effaith ein harferion recriwtio o ran safonau'r Gymraeg o ran annog ymgeiswyr o blith y rheini â nodweddion gwarchodedig ac a ellid cynnig mwy o gymorth i gyrraedd y safonau angenrheidiol yn y Gymraeg yn dilyn penodiad yn hytrach nag fel rhagofyniad.	Gweler ymateb 11 uchod.
13	Mae gan Geredigion boblogaeth sy'n heneiddio - efallai cyflogwch ragor o bobl dros 55 oed?	Nodwyd. Ar 31ain Mawrth 2023, roedd 30.4% o'n gweithlu dros 55 oed. Mae ffigurau Cyfrifiad 2021 y Swyddfa Ystadegau Gwladol yn dangos bod 40.3% o bobl Ceredigion dros 55 oed.
14	Gwnewch yn siŵr bod y PERSON GORAU AR GYFER Y SWYDD yn cael ei benodi a'i dalu'n gyfartal ag unrhyw berson arall a allai/a fyddai'n cael ei dalu pe bai'n gwneud y swydd honno. Peidiwch â gordalu'r uwch reolwyr.	Gwneir pob penodiad i waith cyflogedig gyda Chyngor Sir Ceredigion ar sail teilyngdod. Mae ein meini prawf dethol yn seiliedig ar allu'r person i wneud y swydd fel y'i diffinnir gan y disgrifiad o'r swydd a manyleb y person. Rydym yn defnyddio cynllun Gwerthuso Swyddi cydnabyddedig i sefydlu strwythur cyflog teg a chyfartal. Mae hyn yn sicrhau bod cyfraddau cyflog pob swydd yn cael eu gwerthuso yn yr un modd.
15	Sicrhau bod y person gorau yn cael ei benodi waeth beth fo'i oedran, rhywedd ac ati	Gweler ymateb 14 uchod.

	Sylw	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
16	Ie mae angen i chi weithredu ar sail cryfderau pobl.	Nodwyd.
17	Mae angen canolbwyntio ar yr ymarferoldeb, argaeledd toiledau cyhoeddus ar gyfer plant bach teuluoedd ifanc ac, er mwyn i'r genhedlaeth hŷn deimlo'n hyderus o wybod bod ganddynt y cyfleusterau yn agos atynt. Bod yn hyderus bod palmentydd yn ddiogel i fynd â sgwteri symudedd, mae'r ffocws wedi bod ar geir trydan ond pa mor ymarferol yw hyn i'r genhedlaeth hŷn. Mae Ceredigion yn rhagweithiol iawn i adolygu unrhyw broblemau, teimlaf eu bod yn ceisio cynnwys pawb ag ymdrechion i addysgu unigolion yn y broses. Mae cost gofal plant yn cyfyngu ar botensial unigolion i symud ymlaen i ddychwelyd i'r gwaith. Bydd y toriad yn y ddarpariaeth gofal yn effeithio ar y GIG yn y tymor hwy yn unig, a bydd buddsoddi mewn gofal pobl hŷn ond yn arbed arian i'w cadw gartref yn ddiogel.	Mae adolygiad o Strategaeth Toiledau'r Cyngor wedi'i gynnwys yn ein Cynllun Cydraddoldeb drafft (cam gweithredu 4.9). Mae Rheolau'r Ffordd Fawr yn nodi y dylai cadeiriau olwyn a sgwteri modur ddefnyddio palmentydd pan fyddant yn gallu. Ond ni ddylent deithio'n gyflymach na 4mya a rhaid i gerddwyr gael blaenoriaeth. Mae ein Hasesiad o Ddigonolrwydd Gofal Plant wedi dangos i ni fod cost gofal plant yn rhwystr i gyflogaeth. Mae ein cynllun gweithredu Digonolrwydd Gofal Plant yn ceisio mynd i'r afael â hyn. Rydym yn adolygu ein gwasanaethau gofal dydd, gwasanaethau seibiant a gwasanaethau dementia. Rydym eisiau darparu gwasanaethau gofal ar yr amser iawn ac yn y lle iawn ar gyfer y bobl sydd eu hangen.
18	Mae cyhoeddi adroddiad bwlch cyflog a chydraddoldeb yn wych, sut y byddwch yn ymateb iddynt os yw'n is na'r disgwyl?	Yr adroddiadau a gyhoeddwn yw ein ffordd o fonitro'r sefyllfa. Mae Adroddiad y Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau 2023 yn disgrifio'r hyn y byddwn yn ei wneud i fynd i'r afael â'r bwlch cyflog ac i gynyddu amrywiaeth ein gweithlu.

Fe wnaethom ofyn i aelodau Cyngor Ieuenctid Ceredigion beth y gallem ei wneud i wneud y Cyngor yn lle teg i weithio. Mae eu sylwadau, a'n hymatebion ni, isod.

	Sylwadau	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
19	Cael cydraddoldeb gyda phawb boed hynny'n rhywedd neu'ch cefndir. Cyflog cyfartal i bawb	Rydym yn cytuno y dylai pawb gael eu talu'n gyfartal. Rydym yn defnyddio cynllun Gwerthuso Swyddi cydnabyddedig i sefydlu strwythur cyflog teg a chyfartal. Mae hyn yn sicrhau bod cyfraddau cyflog pob swydd yn cael eu gwerthuso yn yr un modd.

	Sylwadau	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
20	Cyflog cyfartal	Gweler ymateb 19 uchod.
21	Atal iaith wahaniaethol rhwng siaradwyr Cymraeg ac ar siaradwyr Cymraeg a chael hawl, cyflog, llais cyfartal a sicrhau bod gwahanol bobl o gefndiroedd gwahanol yn cael dweud eu dweud o fewn y gymuned.	Rydym wedi ymrwymo i Safonau'r Gymraeg. Mae'n rhaid i'r holl staff fynychu hyfforddiant ymwybyddiaeth iaith Gymraeg. Ein nod yw atal gwahaniaethu yn erbyn siaradwyr unrhyw iaith. Byddwn yn parhau i weithio gyda Fforwm Anabledd Ceredigion a Chyngor Ieuenctid Ceredigion. Gobeithiwn y bydd pobl LHDTC+ a phobl o gymunedau ethnig amrywiol yn gweithio gyda ni hefyd. Rydym am i bobl o gefndiroedd gwahanol gael dweud eu dweud yng ngwaith y Cyngor.
22	Sicrhau amrywiaeth, sicrhau nad oes bwlch cyflog.	Gweler ymatebion 19 a 21 uchod.
23	Cyflog cyfartal a lleisiau cyfartal	Gweler ymatebion 19 a 21 uchod.
2 4	Cyflog cyfartal i ddynion a menywod, sicrhau amrywiaeth, dylai pob llais gael ei glywed.	Gweler ymatebion 19 a 21 uchod.
25	Rhoi mwy o lais i leiafrifoedd a sicrhau triniaeth deg.	Gweler ymateb 21 uchod.
26	Rhoi gwybod am unrhyw fwlio neu hiliaeth neu homoffobia. Rhowch gyfle teg i bawb sy'n dymuno ymuno â'r cyngor. Sicrhewch nad oes bwlch cyflog.	Cytunwyd.
27	Dim goddefgarwch ar gyfer gwahaniaethu.	Cytunwyd.
28	Ystyriwch anghenion pawb.	Mae'n bwysig i ni ystyried anghenion pawb. Ond ni allwn ddiwallu anghenion pawb, mae anghenion rhai pobl yn gwrthdaro'n uniongyrchol ag anghenion pobl eraill.
29	Bod yr holl anghenion yn cael eu bodloni.	Gweler yr ymateb uchod.
30	Gwneud yn siŵr bod pobl o wahanol gefndiroedd yn y gweithle.	Cytunwyd. Mae hyn wedi'i gynnwys yn ffurf ddrafft gyfredol ein Cynllun Cydraddoldeb.
31	Sicrhau nad oes gan swyddi ddwyieithog fel angen a mwy o ddewis, fel y'i gwelir yn gyffredin fel angen.	Rydym yn sefydliad dwyieithog; mae rhai swyddi yn gorfod cael eu gwneud gan siaradwr Cymraeg. Fodd bynnag, byddwn yn awr yn mabwysiadu dull continwwm o

	Sylwadau	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
		gyflawni sgiliau iaith. Byddwn yn disgwyl i ymgeiswyr llwyddiannus ddangos gwelliant cyson yn eu sgiliau iaith.
32	Gwneud yn siŵr fod addysg yn hanfodol i addysg gweithwyr sut i drin pobl lleiafrifol yn hafal a theg.	Rhaid i holl staff y Cyngor gwblhau hyfforddiant Cydraddoldeb ac Amrywiaeth bob 3 blynedd.
33	Sicrhau ei fod yn amgylchedd cyfforddus, sydd hefyd yn sicrhau bod pawb yn cael eu trin â pharch.	Cytunwyd. Nod ein polisi Urddas yn y Gweithle yw cyflawni hyn.
34	Cyflogi pobl y mae eu cefndir wedi'i wirio ar lefel sylfaenol e.e. nid oes dim gofynion ar gyfer swydd glanhäwr. Felly mae pawb yn gallu bod yn rhan o'r gweithlu.	Mae Cyngor Sir Ceredigion yn gofyn am wiriad gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd dim ond pan fydd yn berthnasol i'r swydd a phan fo'r gyfraith yn dweud bod yn rhaid i ni. Mae'n rhaid i ni hefyd wirio bod gan bawb rydym yn eu cyflogi hawl gyfreithiol i weithio yn y Deyrnas Unedig a gofynnwn am dystiolaeth o hyn.

Amcan 2: Meithrin Perthynas Dda a Mynd i'r Afael â Rhagfarn

Cytunodd 95% o'r bobl a atebodd yr arolwg ar-lein a 93% o'r Cyngor Ieuenctid y dylai hwn fod yn Amcan Cydraddoldeb i Gyngor Ceredigion. Roedd 86% o'r bobl a atebodd yr arolwg ar-lein yn cytuno y byddai'r camau gweithredu yn y cynllun yn ein helpu i gyflawni'r amcan hwn. Ond dim ond 63% o aelodau'r Cyngor Ieuenctid oedd yn cytuno. Gweler y graff isod.

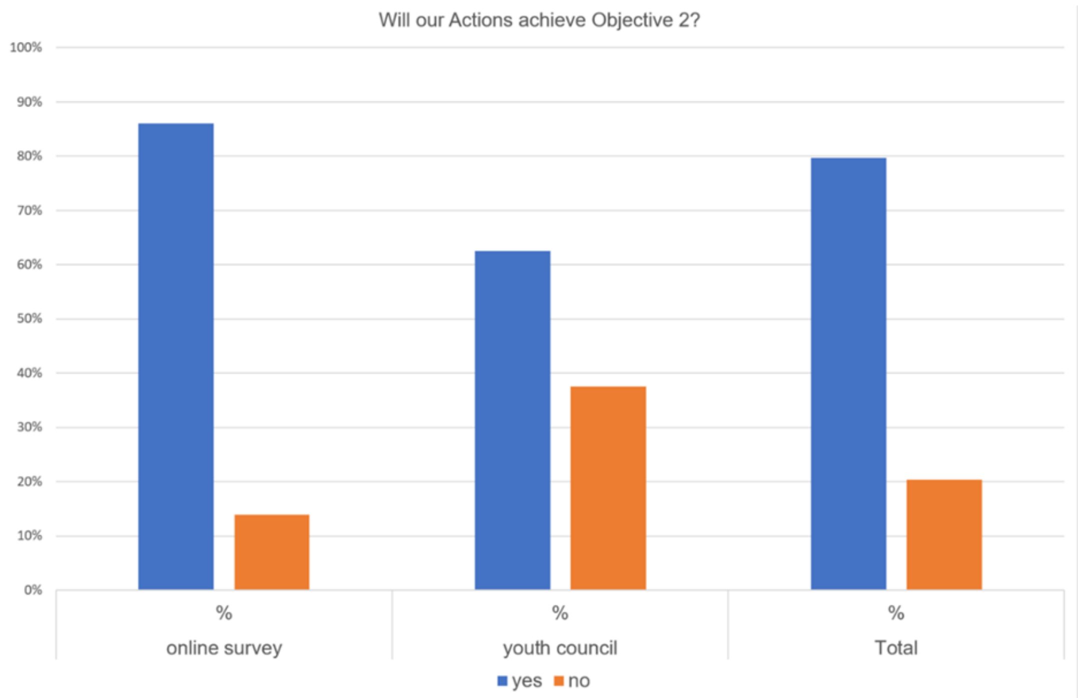

Fe wnaethom ofyn i'r cyhoedd, **"A ydych yn meddwl y gallem wneud mwy, neu wneud pethau'n wahanol, i gyflawni'r amcan hwn yn well?"** Mae eu hatebion, gyda'n hymatebion ni, i'w gweld isod.

	Sylw	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
1	Cynhwysiant Anabledd: Nid oes dim sôn am gamau gweithredu i gefnogi unigolion ag anableddau. Dylai hygyrchedd a chynwysoldeb i bawb fod yn rhan o unrhyw gynllun i feithrin perthynas dda a mynd i'r afael â rhagfarn. Cynhwysiant LHDTC+: Gallai mesurau penodol i gefnogi ac amddiffyn y gymuned LHDTC+ fod yn fuddiol.	Rydym yn gyflogwr Cynhwysol o ran Anabledd. Mae hyn yn golygu bod pob person anabl sy'n bodloni meini prawf hanfodol y swydd yn sicr o gael cyfweliad. Rydym yn gweithio yn unol â'r model cymdeithasol o anabledd fel bod cymdeithas yn dod yn fwy cynhwysol. Mae ein cynllun yn cynnwys llawer o gamau gweithredu i gyflawni hyn. Er enghraifft, cynnwys rhagor o bobl anabl a phobl LHDTC+ mewn gwleidyddiaeth leol a gwneud penderfyniadau'n lleol.
2	Rydych chi wedi anghofio'r anabl eto.	Gweler ymateb 1 uchod.
3	Mae gwario adnoddau ariannol cyfyngedig ar ymgyrchoedd yn y cyfryngau i hybu ymwybyddiaeth o amrywiaeth a digwyddiadau hanesyddol perthnasol yn dangos diffyg dealltwriaeth llwyr o'r hyn y mae'r rhan fwyaf o bobl yn ei feddwl sy'n berthnasol mewn cymdeithas	Canran fechan iawn o gyllideb y Cyngor sy'n cael ei wario ar yr ymgyrchoedd hyn. Maent fel arfer ar ffurf negeseuon ar y cyfryngau cymdeithasol a bwletinau i staff. Rydym wedi ymdrin â phynciau fel Diwrnod y Lluoedd Arfog, wythnos ymwybyddiaeth Troseddau Casineb, diwrnod amlygrwydd Trawsryweddol a mis Hanes LHDT. Gall gwneud pobl yn fwy ymwybodol o fater fod yn gam cyntaf tuag at greu amgylchedd lle mae newid yn bosibl.
4	Cadwch chweched dosbarthiadau lle maen nhw - er yn anodd yn ariannol bydd yn arwain at ddiberfeddu'r sir - bydd teuluoedd sy'n gallu ei fforddio yn byw o fewn cyrraedd hawdd i Aberaeron. Bydd rhagor o dai gwledig yn cael eu gwerthu i fewnfudwyr hŷn cyfoethog. Bydd hyn yn creu Sir hyd yn oed yn fwy anghytbwys.	Mae hyn y tu allan i gwmpas yr ymgynghoriad hwn. Trafodwyd y pwnc gan y Pwyllgor Craffu ar 28/09/23 a chan Gabinet Ceredigion ar 07/11/23. Cysylltwch â ni am fwy o wybodaeth neu ewch i wefan y Cyngor: Manylion Pwyllgor Cyngor Sir Ceredigion - Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu
5	Osgoi gwyliadwriaeth ymwthiol a sensoriaeth sy'n atal rhyddid barn a	Ansicr sut y gallai hyn gyfrannu at yr amcan cydraddoldeb hwn.

	Sylw	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
	gallu pobl i ymgysylltu â'i gilydd a rhannu safbwyntiau ar gyfer cyd-ddealltwriaeth.	
6	Siaradwch â'ch cwsmeriaid. Gwrandewch ar eich cwsmeriaid. Stopiwch y ffugion a alwch yn ymgynghoriadau. Stopiwch roi gorchmynion.	Nodwyd.
7	Ymrwymo i ddod â rhan Ceredigion i ben yn y diwydiant arfau	Mae hyn y tu allan i gwmpas yr ymgynghoriad hwn.
8	Amser i fynd i'r afael â'r rhagfarn yn erbyn y Gymraeg efallai? Yn ddiweddar wedi clywed rhagor o ddadleuon sy'n datgan na ddylai'r cyngor wario arian ar wasanaethau dwyieithog gan eu bod yn 'wastraff' ond bod angen gweithio ar agwedd a'r rhagfarn fel nad yw'n bodoli!	Mae Safonau'r Gymraeg yn gosod dyletswydd gyfreithiol arnom i beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg. Rydym am gynyddu'r defnydd o'r Gymraeg ym mhob agwedd ar fywyd cyhoeddus Ceredigion fel bod pobl yn gallu byw, dysgu, perthyn a llwyddo drwy gyfrwng y Gymraeg.
9	Eto, penodwch y PERSON GORAU AR GYFER Y SWYDD.	Credwn y dylai gweithlu'r Cyngor gynrychioli'r boblogaeth leol y mae'n ei gwasanaethu ar bob lefel o'r sefydliad. Gwneir pob penodiad i waith cyflogedig gyda Chyngor Sir Ceredigion ar sail teilyngdod. Mae ein meini prawf dethol yn seiliedig ar allu'r person i wneud y swydd fel y'i diffinnir gan y disgrifiad o'r swydd a manyleb y person.
10	Mae angen i chi gael rhagor o bobl â phrofiad bywyd yn y swyddi gwneud penderfyniadau	Cytunwyd. Ein nod yw cyflawni hyn drwy gymryd camau i annog cynrychiolaeth gymesur yn ein gweithlu (cam gweithredu 1.2). Mae cam gweithredu 3.1 yn ein hymrwymo i raglenni a chynlluniau i gynyddu cynrychiolaeth mewn gwleidyddiaeth leol a gwneud penderfyniadau'n lleol (cam gweithredu 3.1)
11	Mae mor bwysig bod pobl yn cael eu trin yn gyfartal.	Cytunwyd.
12	Na - mae ymdrechion mawr yno'n barhaus i esblygu gyda'r oes.	Nodwyd.

	Sylw	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
13	Sicrhau bod hyfforddiant cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant yn mynd y tu hwnt i'r gyfraith ac yn ennill calonnau a meddyliau.	Cytunwyd. Rydym yn cynnig amrywiaeth o hyfforddiant Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant. Rydym yn gweithio ar fformat newydd sy'n anelu at roi'r dysgwr yn esgidiau pobl â phrofiad bywyd.
14	Dylai'r Cyngor fod yn fwy tryloyw, agored a gonest yn ei adroddiadau, gan gynnwys lle nad yw pethau wedi gweithio.	Mae craffu yn chwarae rhan hanfodol wrth sicrhau bod ein proses benderfynu yn atebol ac yn effeithiol. Mae ein proses Trosolwg a Chraffu yn rhoi cyfle i Gynghorwyr archwilio swyddogaethau amrywiol y cyngor. Mae aelodau'r pwyllgorau craffu yn gofyn cwestiynau am sut y gwneir penderfyniadau. Maent yn ystyried a ellid gwella gwasanaethau, ac maent yn gwneud argymhellion. Mae’r cyfarfodydd yn agored i’r cyhoedd a chyhoeddir cofnodion ar ein gwefan.

Fe wnaethom ofyn i aelodau Cyngor Ieuenctid Ceredigion beth allem ni ei wneud i wneud Ceredigion yn lle mwy parchus a chyfeillgar. Mae eu sylwadau a'n hymatebion ni isod.

	Sylw	Ymatebion Cyngor Sir Ceredigion
15	Amgylchedd gwaith da, sicrhau yr ymdrinnir ag unrhyw aflonyddwch	Cytunwyd. Byddwn yn parhau i wrando ar ein gweithlu er mwyn llywio’r broses o wneud penderfyniadau (cam gweithredu 1.6). Byddwn yn mesur llwyddiant drwy ofyn i weithwyr a ydynt yn teimlo bod y Cyngor yn poeni am eu hiechyd a'u lles.
16	Atgyfnerthu ac addysgu am bwysigrwydd goddefgarwch a chydraddoldeb.	Cytunwyd. Rydym yn cynnig amrywiaeth o hyfforddiant Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant. Rydym yn gweithio ar fformat newydd sy'n anelu at roi'r dysgwr yn esgidiau pobl â phrofiad bywyd.
17	Dadlau dros ac addysgu o ran derbyn ymddangosiad, hil, rhywedd, rhywioldeb ac anabledd.	Gweler ymateb 16 uchod.
18	Agor ardaloedd saff er mwyn trafod unrhyw annhegwch mae person wedi’i wynebu. A gwneud yn siŵr fod	Mae ein Pecyn Cymorth i Reolwyr yn darparu dull cam wrth gam o gefnogi lles staff. Mae ein polisi Urddas yn y Gweithle

	Sylw	Ymatebion Cyngor Sir Ceredigion
	pethau yn cael eu gwneud i'r troseddwyr.	yn nodi'r weithdrefn yn dilyn cwyn am urddas yn y gweithle.
19	Gosod posteri yn cefnogi hawliau LHDTC yn ogystal ag addysgu mewn ysgolion bod bwlio yn anghywir ac i beidio â gwahaniaethu yn erbyn ein cyfoedion.	Rydym yn tueddu i ddefnyddio polisïau gweithlu (fel uchod) a hyfforddiant yn hytrach na phosteri. Rhaid i holl staff y Cyngor gwblhau hyfforddiant Cydraddoldeb ac Amrywiaeth bob 3 blynedd.
20	Ymddiriedaeth a chydraddoldeb.	Nodwyd a chytunwyd.
21	Llai o wahaniaethu yn erbyn y boblogaeth o Loegr o fewn y gweithle ac ysgolion. Yn enwedig gydag athrawon yn bod yn anghwrtais a gwahaniaethol tuag at fyfyrwyr o Loegr.	Mae gwahaniaethu yn erbyn unrhyw genedligrwydd yn erbyn y gyfraith a bydd yn cael ei drin felly yn unol â'n polisi Urddas yn y Gweithle, polisi Urddas yn y Gweithle i Ysgolion a pholisïau gwrth-fwlio ysgolion unigol.
22	Pawb yn cael eu trin yn gyfartal	Cytunwyd. Gobeithiwn y bydd ein Cynllun Cydraddoldeb yn helpu i gyflawni hyn.
23	Sicrhau bod pobl yn cael eu haddysgu o oedran ifanc bod gwahaniaethu yn anghywir.	Cytunwyd. Gobeithiwn y bydd diweddaru polisïau gwrth-fwlio mewn ysgolion (cam gweithredu 5.3), ein hymrwymiad i Siarter Troseddau Casineb Cymorth i Ddioddefwyr (cam gweithredu 2.2) ac ymgyrchoedd yn y cyfryngau i hybu ymwybyddiaeth a dathlu amrywiaeth (cam gweithredu 2.5) yn helpu i gyflawni hyn.
2 4	Mwy o addysg ar gydraddoldeb o oedran ifanc.	Gweler ymateb 23 uchod.
25	Addysgu mwy am beidio gwahaniaethu	Gweler ymateb 23 uchod.
26	Addysgu pobl, cosbi pobl am anghydraddoldeb	Gweler ymateb 23 uchod.
27	Parch.	Gweler ymateb 23 uchod.
28	Cydraddoldeb, dim barnu.	Gweler ymateb 23 uchod.
29	Rhagor o ysgolion amlddiwylliannol.	Mae ein hysgolion yn tueddu i adlewyrchu diwylliant staff, disgyblion a llywodraethwyr yr ysgol. Mae rhai ysgolion yn fwy amlddiwylliannol nag eraill.

Amcan 3: Sicrhau Ymgysylltu a Chyfranogi

Cytunodd 95% o'r ymatebion i'r arolwg ar-lein a 93% o'r Cyngor Ieuenctid y dylai hwn fod yn Amcan Cydraddoldeb i Gyngor Ceredigion. Roedd 88% o’r bobl a atebodd yr arolwg ar-lein yn cytuno y byddai’r camau gweithredu yn y cynllun yn ein helpu i gyflawni’r amcan hwn. Ond dim ond 69% o aelodau’r cyngor ieuenctid oedd yn cytuno. Gweler y graff isod.

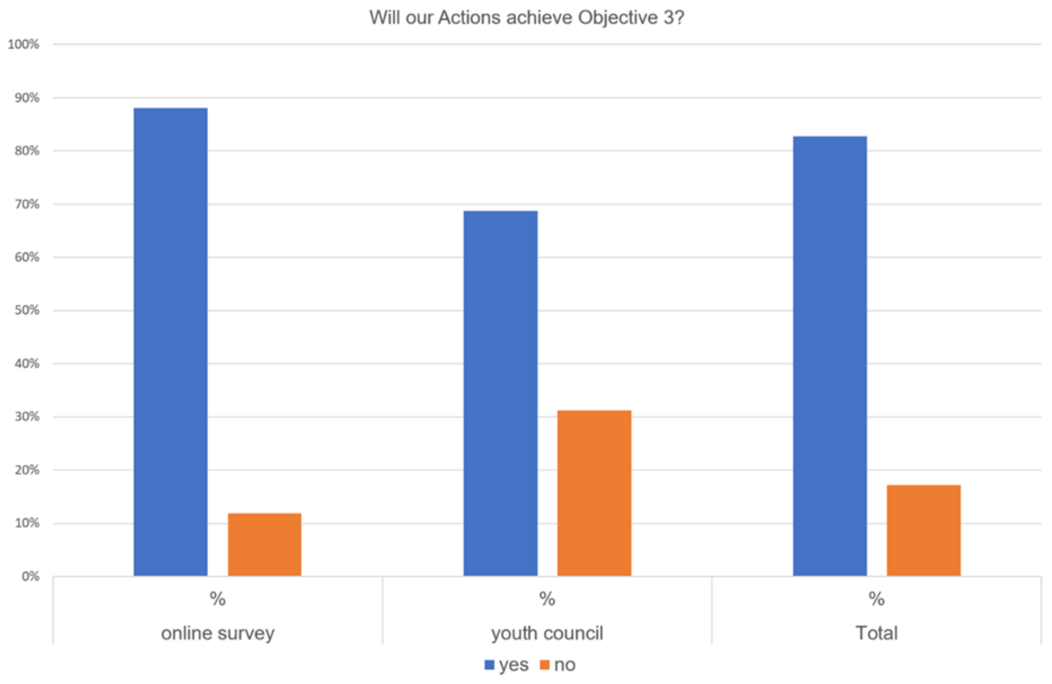

Fe wnaethom ofyn i’r cyhoedd, **“A ydych yn meddwl y gallem wneud mwy, neu wneud pethau’n wahanol, i gyflawni’r amcan hwn yn well?”** Mae eu hatebion a'n hymatebion ni isod.

	Sylwadau	**Ymatebion Cyngor Sir Ceredigion**
1	Mae’n amlwg bod angen rhoi adborth ar yr ymgynghoriadau yr ydych yn eu cynnal yn gynt ac yn gliriach fel bod pobl yn gwybod beth yw’r canlyniad a beth a benderfynwyd. Ar ôl gweld Strategaeth Ymgysylltu a Chyfranogi’r Cyngor, mae bwriad i wneud hyn, felly byddwn yn eich annog i gyflawni hynny, bydd yn helpu pawb. Mae rhai Cynghorau'n gwneud mwy ar "fe ddywedoch chi fe wnaethon ni", gallai'r Cyngor ystyried gwneud yr un peth a gwneud rhywbeth tebyg, dim byd mawr dim ond un ochr yn yr adroddiadau rydych chi'n eu	Cytuno. Gobeithiwn y byddwch yn cytuno bod y ddogfen hon yn enghraifft o’r dull “fe ddywedoch chi, fe wnaethon ni” o weithredu. Byddwn yn defnyddio ein pecyn cymorth Ymgysylltu newydd i barhau i adeiladu ar y dull hwn o weithredu (cam gweithredu 3.6). Mae pwysigrwydd adborth prydlon a chlir wedi'i gynnwys yn y pecyn cymorth hwn. Rydym hefyd angen i aelodau'r cyhoedd fod yn ymwybodol o'r amser y mae'n ei gymryd i'r Cyngor ddilyn y broses ddemocrataidd yn gywir.

	Sylwadau	Ymatebion Cyngor Sir Ceredigion
	cynhyrchu gan nodi'n glir beth wnaethoch chi o ganlyniad i'r adborth.	
2	Rhaid i chi sicrhau bod gennych luosogrwydd lleisiau mewn perthynas â materion 'LHDT'. Mae'n hanfodol eich bod yn gwrando ar sefydliadau heblaw Stonewall - ee LGB Alliance, gan nad oes un ateb sy'n addas i bawb.	Cytunwyd. Rydym yn defnyddio amrywiaeth o adnoddau i ddysgu am faterion LHDT a byddwn yn parhau i gefnogi digwyddiadau Balchder lleol.
3	Gormod o amser ac ymdrech i ddangos yn union pa mor obsesiynol am "Me too" y mae sefydliadau'r DU wedi dod	Darllenwch ein hadroddiad ymgysylltu arolwg cydraddoldeb 2023. Mae Atodiad 3 yn dangos y sylwadau a'r enghreifftiau o brofiadau bywyd gan bobl sy'n byw neu'n gweithio yng Ngheredigion.
4	Datrys problemau sy'n bodoli mewn gwirionedd yn hytrach na dyfeisio rhai newydd.	Gweler yr ymateb uchod.
5	Ie. Cynhwyswch y nifer fawr o bobl sydd ag anabledd gweithredol oherwydd electrosensitifrwydd ac sydd felly'n cael eu hallgáu o sawl rhan o gymdeithas oherwydd y bygythiad i'w hiechyd a'u lles. Maent yn grŵp lleiafrifol y mae eu hangen brys am waith, llety a man diogel yn cael ei anwybyddu.	Mae hyn yn rhywbeth y mae angen i ni ei ddeall yn well.
6	Mae EHS yn anabledd, nam swyddogaethol oherwydd amgylchedd anhygyrch. Mae angen i'r Cyngor ystyried barn pobl ag EHS yng Ngheredigion pan fydd yn gwneud penderfyniadau ar ddarparu technolegau diwifr yn adeiladau'r cyngor a mannau cyhoeddus, megis gosod Wi-Fi yn ddiweddar yn Llanbedr Pont Steffan a threfi eraill yn y sir, rhywbeth sydd wedi effeithio'n fawr ar bobl ag EHS yn y sir, gan gynyddu eu salwch, eu poen, a'u dioddefaint a gwneud eu bywydau – sydd eisoes yn ddigon	Gweler ymateb 6 uchod

	Sylwadau	Ymatebion Cyngor Sir Ceredigion
	heriol – yn fwy anodd. Mae angen i chi weithio gyda phartneriaid addas i sefydlu fforwm rhanddeiliaid EHS fel y gallwch ddeall a gweithredu enghreifftiau o arfer da yn well. Bydd hyn nid yn unig er budd y rhai yr effeithir arnynt fwyaf, ond hefyd y rhai yr effeithir arnynt yn fwy cymedrol (ac yn aml ddim yn ymwybodol), h.y. y rheini sy'n dangos rhyw lefel o electrosensitifrwydd - fel sy'n amlwg mewn cwsg, blinder, problemau iechyd meddwl a/neu gorfforol cronig.	
7	Hwre! Rydyn ni *(pobl anabl)* yn bodoli. Nesaf, y digartref. Fodd bynnag, rwy'n rhy gyfarwydd â "Fe wnaethom ymgynghori â'r (e.e.) Fforwm Anabledd [ac yna symud ymlaen i anwybyddu eu holl argymhellion" i fod yn gwbl argyhoeddedig. Awgrymaf eich bod hefyd yn cynnal digwyddiadau cymdeithasol, gwahoddiadau i ddinasyddion a ddewiswyd ar hap ond wedi'u haddasu i sicrhau amrywiaeth. Darparu bwyd, i gyflwyno pobl i ystod eang o fwydydd. Ond y prif beth fyddai hwyluso cyfarfod a sgwrsio gyda grwpiau Galluogi i wneud ffilmiau byr am eu bywyd yng Ngheredigion. Neu efallai pam y daethant yma os ydynt o rywle arall.	Rydym am ddatblygu'r Fforwm Anabledd (cam gweithredu 3.2) ac rydym yn ddiolchgar i'r aelodau sy'n rhoi o'u hamser i weithio gyda ni i helpu i wella ein gwasanaethau. Rydym am sefydlu fforymau rhanddeiliaid pellach (camau gweithredu 3.3 a 3.4). Byddwn yn ystyried y dull a awgrymir o gyfarfod, sgwrsio a gwneud ffilmiau byr.
8	Rydych chi'n gwneud gormod ar-lein a rhy ychydig wyneb yn wyneb.	Rydym yn ymwybodol o’r angen am wasanaethau wyneb yn wyneb. Mae ein polisi gweithio hybrid yn nodi categorïau gwaith sy'n amrywio o 'yn y gweithle' 'yn rhannol gartref/yn rhannol yn y gweithle' a 'crwydro'.

	Sylwadau	Ymatebion Cyngor Sir Ceredigion
		Mae ein tîm cyswllt cwsmeriaid yn cynnig gwasanaeth wyneb yn wyneb o'n pedair prif lyfrgell, Aberystwyth, Aberaeron, Llanbedr Pont Steffan ac Aberteifi. Ein nod yw bod yn hyblyg o ran ble a phryd y gwneir gwaith a hefyd darparu gwasanaethau da.
9	Hysbysebu cyfleoedd i ymgysylltu'n ehangach.	Rydym yn hyrwyddo cyfleoedd ar y cyfryngau cymdeithasol, ar bosteri yn ein llyfrgelloedd a'n canolfannau hamdden, ar ein gwefan a thrwy e-byst wedi'u targedu at grwpiau penodol. Rydym wedi lansio 'Fy Nghyfrif.' Mae hyn yn galluogi pobl i ddweud wrthym os ydynt eisiau gwybod am gyfleoedd ymgysylltu ac ymgynghori. Yna gallwn gysylltu â nhw'n uniongyrchol.
10	Nid yw aelodau etholedig yn cynrychioli'r amrywiaeth o fewn Ceredigion - mae yna brinder pobl sydd wedi symud i'r sir.	Rydym am annog rhagor o bobl ifanc, menywod, pobl anabl, pobl LHDTC+ a phobl o gefndiroedd ethnig amrywiol i wleidyddiaeth leol a gwneud penderfyniadau'n lleol (cam gweithredu 3.1). Mae dinasyddion Ceredigion yn ethol cynghorwyr. Rydym yn hybu amrywiaeth yn unol â'r nodweddion gwarchodedig yn Neddf Cydraddoldeb 2010.
11	Nid yw 'datblygu aelodaeth' y fforwm anabledd yn ddigon - mae hygyrchedd o gwmpas Ceredigion ar gyfer trafnidiaeth gyhoeddus yn wael - yn Llandysul mae 1 bws y dydd ac fe wrthododd hwnnw fy nghadair olwyn yn ddiweddar gan nad oedd y gyrrwr yn gwybod sut i weithredu lifft y gadair olwyn. Nid yw cyfranogiad yn bodoli os nad oes trafnidiaeth!	Mae darparu trafnidiaeth gyhoeddus sy'n fforddiadwy i'r teithiwr yn ogystal â darparwr y drafnidiaeth yn her enfawr. Gweler cam gweithredu 4.10: Byddwn yn gweithio gyda phartneriaid i ddatblygu atebion teithio cynaliadwy a fforddiadwy. Er nad yw'n ysbrydoledig, teimlwn fod y cam gweithredu hwn yn realistig yn yr hinsawdd economaidd sydd ohoni.

	Sylwadau	Ymatebion Cyngor Sir Ceredigion
12	Meithrin mwy o wybodaeth a dealltwriaeth am niwroamrywiaeth - o fewn ein staff presennol ac ar gyfer cwsmeriaid / staff y dyfodol.	Gall staff y Cyngor neilltuo lle ar ein cwrs hyfforddi 'Niwroamrywiaeth yn y Gweithle ar gyfer Rheolwyr a Staff Adnoddau Dynol.' Mae yna hefyd 2 fodiwl e-ddysgu 'Deall Awtistiaeth'.
13	Ni ddylai fod gwahaniaeth beth yw lliw/oedran/rhyw/... person os yw'n briodol i wneud y swydd. Dim ond cael y PERSON GORAU yn y swydd. Mae'n ddibwrpas cael 1 gwryw/1 fenyw/1 du/1 gwyn.... person ar y gweithlu os na allant/na fydd yn gwneud y swydd yn iawn.	Credwn y dylai gweithlu'r sector cyhoeddus gynrychioli'r boblogaeth y mae'n ei gwasanaethu ar bob lefel o'r sefydliad. Gwneir pob penodiad i waith cyflogedig gyda Chyngor Sir Ceredigion ar sail teilyngdod. Mae ein meini prawf dethol yn seiliedig ar allu'r person i wneud y swydd fel y'i diffinnir gan y disgrifiad o'r swydd a manyleb y person.
14	Mae angen i chi wneud mwy gyda phobl, yn hytrach na thros bobl. Mae angen i ni gael ein harwain gan bobl sy'n profi'r holl bethau hyn yn hytrach na phobl nad oes ganddynt ddealltwriaeth wirioneddol o'r materion.	Cytunwyd. Mae ein gwasanaethau Gydol Oes a Llesiant yn cael eu darparu yn unol â Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru). Mae hon yn gyfraith sy'n rhoi mwy o lais i bobl yn y gofal a'r cymorth a gawsant. Mae'n ymwneud â phobl yn gwneud penderfyniadau am eu gofal mewn partneriaeth â gweithwyr proffesiynol. Yn ogystal â hyn, mae pob panel cyfweld ar gyfer swyddi ym maes gofal cymdeithasol yn cynnwys rhywun â phrofiad bywyd.
15	Os nad yw pobl yn cymryd rhan sut ydyn ni'n gwybod beth maen nhw ei eisiau.	Cytunwyd.
16	mae angen i ni addysgu unigolion mewn addysg ei bod yn werth mynd i weithio a pheidio ag aros gartref i fod ar fudd-daliadau yr ymgyrch i fod yn rhan o gymuned collodd ystyr sy'n golygu ei fod yn cael effaith aruthrol ar les meddyliol. Teimlo ar goll ac yn unig - dylai rhyng-genhedlaeth fod yn haws i'w gydlynu	Cytunwyd. Nid yw hwn yn gam gweithredu penodol yn ein Cynllun Cydraddoldeb, ond rydym yn olrhain nifer y bobl sy'n hawlio budd-daliadau oherwydd eu bod yn ddi-waith. Rydym yn cynnig amrywiaeth o wasanaethau i helpu pobl i gael addysg, gwaith neu hyfforddiant. Ni all rhai pobl weithio oherwydd bod ganddynt gyfrifoldebau gofalu neu broblemau iechyd. Mae ein tîm Gofalwyr a

	Sylwadau	Ymatebion Cyngor Sir Ceredigion
		Chymuned yn helpu pobl yn eu cymunedau i leihau teimladau o unigrwydd ac unigedd.
1 7	gofyn am wirfoddolwyr o blith aelodau grwpiau nodweddion gwarchodedig i rannu eu profiadau a'u disgwyliadau	Cytunwyd. Byddwn yn gwneud hyn gyda'r Fforwm Anabledd presennol a fforwm BAME a fforwm LHDTC+ yr ydym am eu datblygu (camau gweithredu 3.2, 3.3 a 3.4)
18	Mae angen fforwm rhanddeiliaid Menywod - mae menywod yn wynebu anghydraddoldeb o fewn grwpiau lleiafrifol.	Sylw wedi ei nodi.

Fe wnaethom ofyn i aelodau Cyngor Ieuenctid Ceredigion sut y gallem ei gwneud yn haws i bobl o gefndiroedd gwahanol gymryd rhan mewn penderfyniadau. Mae eu sylwadau a'n hymatebion ni isod.

	Sylwadau	Ymatebion Cyngor Sir Ceredigion
19	Arolygon dienw	Nodwyd, mae'r rhan fwyaf o arolygon y cyngor yn ddienw.
20	Mwy o hygyrchedd	Nodwyd. Gobeithiwn y bydd y camau gweithredu yn ein Cynllun Cydraddoldeb yn ein helpu i gyflawni hyn.
21	Sicrhau llefydd i bobl allu rhoi eu barn	Rydym bob amser yn chwilio am ragor o ffyrdd o hybu cyfleoedd i ymgysylltu â ni a gofyn am farn pobl. Rydym yn hyrwyddo cyfleoedd ar y cyfryngau cymdeithasol, ar bosteri yn ein llyfrgelloedd a'n canolfannau hamdden, ar ein gwefan a thrwy e-byst wedi'u targedu at grwpiau penodol. Rydym wedi lansio 'Fy Nghyfrif.' Mae hyn yn galluogi pobl i ddweud wrthym os ydynt eisiau gwybod am gyfleoedd ymgysylltu ac ymgynghori. Yna gallwn gysylltu â nhw'n uniongyrchol.
22	Ei hysbysebu'n fwy, gwneud rhagor o bobl yn ymwybodol.	Gweler ymateb 22 uchod.
23	Sicrhewch rhagor o gyfleoedd i bobl gynnig eu barn.	Gweler ymateb 22 uchod.
24	Gofynnwch am farn pobl	Gweler ymateb 22 uchod.

	Sylwadau	Ymatebion Cyngor Sir Ceredigion
2 5	Estynnwch allan i wahanol grwpiau a sefydliadau, ei hysbysebu.	Gweler ymateb 22 uchod.
26	Hawdd rhoi gwybod am wahaniaethu neu drosedd casineb	Byddwn yn parhau i weithio gyda Chymorth i Ddioddefwyr a'n Tîm Cydlyniant Cymunedol Rhanbarthol i godi ymwybyddiaeth o Droseddau Casineb a sicrhau ei bod yn hawdd rhoi gwybod am achosion o Droseddau Casineb (cam gweithredu 2.2).
27	Gwneud yn siŵr fod lleisiau yn cael eu clywed. A ddim wedi'i anwybyddu.	Mae ymatebion i ymgyrchoedd ymgysylltu ac ymgynghori fel arfer yn cael eu cynnwys mewn adroddiadau i Gynghorwyr Sir Ceredigion. Nhw sy'n gwneud y penderfyniad terfynol ar newidiadau i wasanaethau a pholisïau newydd. Cyflwynir cofnodion holl gyfarfodydd y Cyngor Ieuenctid i Gabinet Ceredigion.
28	Sicrhau bod lleisiau yn cael eu clywed.	Gweler ymateb 28 uchod.
29	Gwnewch yn siŵr bod llais pawb yn cael ei ystyried, rhagor o gyfleoedd i godi llais.	Gweler ymateb 28 uchod. Rydym bob amser yn chwilio am ragor o ffyrdd o hyrwyddo cyfleoedd i ymgysylltu â ni a gofyn am farn pobl.
30	Dim dyfarniad, gwnewch yn siŵr bod pethau'n hygyrch ac yn ddiogel.	Cytunwyd. Gobeithiwn y bydd ein Cynllun Cydraddoldeb yn helpu i gyflawni hyn.
31	Siarad yn ddienw, i greu amgylchedd diogel.	Mae'r rhan fwyaf o arolygon y cyngor yn ddienw.
32	Arolygon dienw	Gweler ymateb 33 uchod. Byddwn yn annog staff y cyngor sy'n cynnal ymgynghoriadau wyneb yn wyneb i fynd â blwch dienw gyda nhw.
33	Bod â blwch dienw.	Gweler yr ymateb uchod.
34	Caniatáu i bobl ddweud eu barn mewn ffordd y maent yn hyderus ynddi, boed hynny trwy e-bost, traethawd, siarad, cynigion (nad ydynt yn ymosodol) ac ati.	Byddwn yn cynnwys eich awgrym yn ein pecyn cymorth Ymgysylltu newydd i staff.

Amcan 4: Sicrhau Urddas, Parch a Mynediad at Wasanaethau

Cytunodd 100% o'r ymatebion i'r arolwg ar-lein ac 88% o'r Cyngor Ieuenctid y dylai hwn fod yn Amcan Cydraddoldeb i Gyngor Ceredigion. Cytunodd 91% o'r ymatebwyr i'r arolwg ar-lein y byddai'r camau gweithredu yn y cynllun yn ein helpu i gyflawni'r amcan hwn. Ond dim ond 67% o aelodau'r cyngor ieuenctid oedd yn cytuno. Gweler y graff isod.

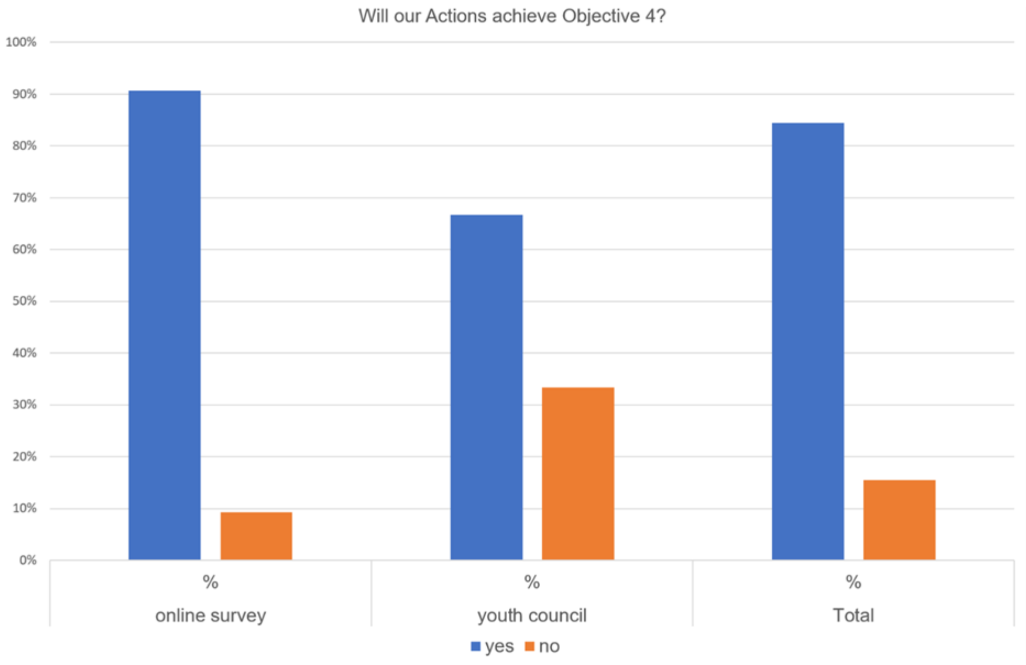

Fe wnaethom ofyn i'r cyhoedd, **"A ydych yn meddwl y gallem wneud mwy, neu wneud pethau'n wahanol, i gyflawni'r amcan hwn yn well?"** Mae eu hatebion a'n hymatebion ni isod.

	Sylwadau	Ymatebion Cyngor Sir Ceredigion
1	Nac ydw, ond hoffwn bwysleisio pwysigrwydd gwneud gwefan y Cyngor yn fwy hygyrch.	Cytunwyd. Mae hyn wedi'i gynnwys yn y cynllun (cam gweithredu 4.6).
2	RHAID i'ch strategaeth 'Toiledau i Bawb' gynnwys cadw cyfleusterau toiledau un rhyw ym mhob achos. Gallwch ychwanegu trydydd opsiwn 'neillryw' ar gyfer y rheini sydd eu hangen, ond mae toiledau un rhyw yn ofynnol yn ôl y gyfraith - mewn	Byddwn yn cymryd hyn i ystyriaeth fel rhan o'r adolygiad o'n Strategaeth Toiledau (cam gweithredu 4.9)

	Sylwadau	Ymatebion Cyngor Sir Ceredigion
	ysgolion i blant dros 8 oed mae'n rhaid i doiledau gael eu gwahanu yn ôl rhyw yn ôl y gyfraith. Ar gyfer toiledau cyhoeddus, er diogelwch, rhaid darparu un rhyw oni bai bod y toiled yn un sengl gyda chyfleusterau ymolchi caeedig.	
3	Arian ychwanegol. Mae seilwaith cyfyngedig, mae'n anodd cael mynediad at rai gwasanaethau heb geir. Hefyd ceisiwch beidio â bod yn rhy ragnodol - mae'r cymunedau presennol yn y tymor hwy eisiau cael eu gadael ar eu pennau eu hunain ac maent yn mwynhau byw ar wahân - mae mewnfudwyr trefol i'w gweld eisiau bod mewn cymunedau ac i roi gwerth ariannol ar dyddynnod ac ati. I'r rheini sydd am gael eu gadael ar eu pennau eu hunain, urddas a pharch yw sylweddoli eu bod yn hoffi ac eisiau byw bywydau mwy ynysig.	Cytunwyd. Mae'n anodd datblygu'r seilwaith yn yr hinsawdd ariannol sydd ohoni. Mae staff y cyngor wedi'u lleoli ym mhob llyfrgell, canolfan hamdden a chanolfan les a redir gan y cyngor ond mae'r rhain wedi'u lleoli yn y trefi. Gwnawn ein gorau i ddod â gwasanaethau allan i bobl sydd eu hangen ac i ddarparu gwasanaethau ar-lein, lle bo hyn yn briodol. Rydym yn cydnabod y ffaith na all pawb ddefnyddio gwasanaethau ar-lein.
4	Gwnewch yn siŵr eich bod hefyd yn cynnwys effaith amgylcheddol a chadwraeth wrth adeiladu. Byddwch yn dweud "wrth gwrs" ond cymerwch y peth o ddifrif a pheidiwch â gadael i gyllid fod yn ffactor sy'n penderfynu. Ymdrechwch i ddod o hyd i ofod segur sydd eisoes yn bodoli yn y trefi. Ond hefyd penodwch swyddog a thîm cadwraeth i warchod ein treftadaeth adeiledig. Peidiwch â gadael i hynny gael ei ddifetha am byth oherwydd yr angen brys presennol. Darparwch gyllid fel y gall perchnogion adeiladau hanesyddol wneud atgyweiriadau mewn modd sympathetig (dim mwy o uPVC) -	Mae angen rhyw fath o arolwg ac asesiad ecolegol ar y rhan fwyaf o geisiadau cynllunio, yn dibynnu ar y safle a'r bwriad. Rhaid i bob cais cynllunio gynnwys gwelliannau bioamrywiaeth sy'n benodol i'r safle (yn ogystal ag iawndal a mesurau lliniaru). Rydym yn dilyn egwyddorion Polisi Cynllunio Cymru sy'n datgan y dylem ystyried tir a ddatblygwyd o'r blaen a/neu safleoedd nas defnyddir ddigon o fewn aneddiadau presennol yn gyntaf a safleoedd ar gyrion aneddiadau yn y cam nesaf. Mae ein Swyddog Rheoli Datblygu Arbenigol (Treftadaeth Adeiledig) yn drafftio nodyn cyfarwyddyd ar ffenestri mewn

	Sylwadau	Ymatebion Cyngor Sir Ceredigion
	adeiladwch gyda llygad tuag at y dyfodol ac at y gorffennol	ardaloedd cadwraeth ac adeiladau rhestredig. Nid oes gennym reolaeth dros y defnydd o uPVC mewn anheddau mewn llawer o ardaloedd cadwraeth. Gall hyn newid os cymhwysir Cyfarwyddyd Erthygl 4(2) i ragor o ardaloedd cadwraeth.
5	Stopiwch gyfarfodydd ar-lein a chwrddwch â'ch cwsmeriaid wyneb yn wyneb.	Rydym yn cydnabod rhai o ddiffygion cyfarfod ar-lein. Rydym yn diweddaru ein technoleg fel y gallwn wella'r profiad ar-lein. Rydym yn cynnig cyfarfodydd hybrid fel y gall pobl fynychu yn bersonol neu'n rhithwir. Rydym yn ymwybodol o'r angen am wasanaethau wyneb yn wyneb. Mae ein polisi gweithio hybrid yn nodi categorïau gwaith sy'n amrywio o 'yn y gweithle' 'yn rhannol gartref/yn rhannol yn y gweithle' a 'crwydro.' Mae ein tîm cyswllt cwsmeriaid yn cynnig gwasanaeth wyneb yn wyneb o'n pedair prif lyfrgell, Aberystwyth, Aberaeron, Llanbedr Pont Steffan ac Aberteifi. Mae ein tîm Gofalwyr a Chymorth Cymunedol allan yn cyfarfod cwsmeriaid wyneb yn wyneb yn rheolaidd.
6	Ydw, mynd i'r afael ar fyrder â'r angen am dai diogel i bobl ag anabledd gweithredol ac sydd ar hyn o bryd yn ddigartref ac yn ddi-waith oherwydd gorsensitifrwydd trydanol.	Mae gorsensitifrwydd trydanol yn rhywbeth y mae angen i ni ei ddeall yn well.
7	Ar hyn o bryd nid oes dim darpariaeth o ran tai ar gyfer pobl ag EHS yng Ngheredigion. Unwaith eto, mae angen i chi weithio ar fyrder gyda phartneriaid addas i sefydlu fforwm rhanddeiliaid EHS fel y gallwch ddeall enghreifftiau o arfer da yn well a rhoi atebion priodol, parhaol ar waith yn gyflym i'r sefyllfa dai ddifrifol afiach ac annynol y mae llawer o'r rheini sydd ag EHS yn ei	Gweler ymateb 6 uchod.

	Sylwadau	Ymatebion Cyngor Sir Ceredigion
	hwynebu heddiw. Gallai, a dylai, y Cyngor fod yn chwarae rhan flaenllaw wrth gydnabod y garfan hon a'u hawliau a'u hanghenion sylfaenol yn y maes hwn yn ddigonol, gan helpu i fynd i'r afael â'r argyfwng tai EHS o fewn yr argyfwng tai/digartrefedd sy'n cydio yn y genedl ar hyn o bryd. Mae trafnidiaeth gyhoeddus yn anhygyrch i bobl ag EHS oherwydd presenoldeb Wi-Fi a ffonau clyfar ar fysiau a threnau. Maent, ar y cyfan, yn cael eu gorfodi i gwtogi ar eu symudiadau/dibynnu'n fwy felly ar eraill nag yr hoffent (ystyriwch: ynysigrwydd, dibyniaeth ar eraill, diffyg annibyniaeth) a/neu ddefnyddio eu trafnidiaeth eu hunain, gyda'r holl gostau, risgiau, a chymhlethdod y mae'r pethau hyn yn ei olygu.	
8	Mae'r cyngor wedi sôn am wneud y pethau hyn dros yr 20 mlynedd+ diwethaf a bu mwy o oedi ac ymchwil na gwneud unrhyw beth mewn gwirionedd. Mae'r system o ethol cynghorwyr yn atgyfnerthu'r status quo. Prin fod angen unrhyw ysgogiad ystyrlon ar gyfer newid.	Mae adroddiadau monitro blynyddol ar ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol cyfredol yn dangos cynnydd cyson. Gellir gweld y rhain ar ein gwefan Cynllun ac Amcanion Cydraddoldeb Strategol - Cyngor Sir Ceredigion. Gellir darparu copïau papur ar gais. Gall ein rheolwr Cydraddoldeb a Chynhwysiant gwrdd ag unrhyw un a hoffai fynd drwy'r rhain yn fwy manwl. Mae dinasyddion Ceredigion yn ethol ein Cynghorwyr yn unol â Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.
9	Geiriau da ond mae eich hanes blaenorol yn awgrymu na fydd dim byd yn newid.	Gweler yr ymateb uchod.

	Sylwadau	Ymatebion Cyngor Sir Ceredigion
10	Rhowch y gorau i godi tâl am doiledau. Nid oes dim urddas yn y sefyllfa honno.	Dangosodd ein hymgynghoriad diwethaf ar doiledau cyhoeddus (2019) fod 66% o ymatebwyr yn fodlon talu i ddefnyddio Cyfleusterau Cyhoeddus. Gyda'r rhagolygon o doriadau i'r gyllideb yn y dyfodol mae'n bwysig codi refeniw er mwyn cynnal y cyfleusterau hyn. Mae adolygiad o'n Strategaeth Toiledau wedi'i gynnwys yn ein Cynllun Cydraddoldeb (cam gweithredu 4.9)
11	Mae datblygu atebion teithio fforddiadwy yn allweddol i'r gymuned anabl er mwyn cael mynediad at wasanaethau. Fel arfer rwy'n gyrru (mewn car wedi'i addasu, rwy'n defnyddio cadair olwyn) a gallaf gael mynediad at wasanaethau ond yn ddiweddar torrais fy mhigwrn ac felly ni allaf yrru. O'r herwydd ni allaf gael mynediad at ddim byd o gwbl ac rwy'n sownd yn y tŷ gan fod allt serth i'r pentref, y ganolfan hamdden, y llyfrgell a'r safle bws. Byddai'r Bwca bws yn fy nghasglu ar ddiwedd y ffordd, ond nid yw'r gwasanaeth hwnnw ar gael mwyach.	Mae darparu trafnidiaeth gyhoeddus sy'n fforddiadwy i'r teithiwr yn ogystal â darparwr y drafnidiaeth yn her enfawr. Gweler cam gweithredu 4.10: Byddwn yn gweithio gyda phartneriaid i ddatblygu atebion teithio cynaliadwy a fforddiadwy. Er nad yw'n ysbrydoledig, teimlwn fod y cam hwn yn realistig yn yr hinsawdd economaidd sydd ohoni.
1 2	Credaf y dylai unrhyw un sy'n dymuno siarad/ysgrifennu Cymraeg allu gwneud hynny os yn bosibl, fodd bynnag, os yw penodi person sy'n siarad Cymraeg uwchlaw siaradwr di-Gymraeg â chymwysterau gwell yn golygu bod y swydd yn cael ei gwneud i safon is, yna mae hynny'n ddisynnwyr. Credaf hefyd ei bod yn anghywir i orfodi siarad Cymraeg ar bobl nad ydynt yn dymuno ei siarad. Rwy'n deall, wrth fyw yng Nghymru, y byddaf yn gweld/clywed Cymraeg yn rheolaidd, ond ni ddylai hynny	Rydym yn sefydliad dwyieithog; mae rhai swyddi yn gorfod cael eu gwneud gan siaradwr Cymraeg. Fodd bynnag, byddwn yn awr yn mabwysiadu dull continwwm o gyflawni sgiliau iaith. Byddwn yn disgwyl i ymgeiswyr llwyddiannus ddangos gwelliant cyson yn eu sgiliau iaith. Ein polisi yw gofyn i bobl beth yw eu dewis iaith a pharhau yn yr iaith honno. Os ydych wedi dweud wrthym mai Saesneg yw eich dewis iaith, dylid cofnodi hyn, a byddem yn parhau i ddarparu gwasanaeth trwy gyfrwng y Saesneg i chi.

	Sylwadau	Ymatebion Cyngor Sir Ceredigion
	olygu fy mod yn teimlo rheidrwydd i ddysgu Cymraeg.	
13	Byddwch yn agored	Ein nod yw bod yn dryloyw ac yn agored gyda holl fusnes y Cyngor.
14	Byddwch yn agored ac yn dryloyw ynghylch yr hyn yr ydych yn ei wneud, yn enwedig ym maes tai a thrafnidiaeth.	Gweler yr ymateb uchod.
15	Ni fydd gwneud toriadau mewn gwasanaethau gofal yn caniatáu hyn, os byddwch yn buddsoddi mewn darparu gofal mae'n cadw pobl yn ddiogel yn eu cartrefi. Gall Gofal Ychwanegol alluogi pobl i fyw gartref yn ddiogel gyda darpariaethau wedi'u sefydlu i agor y cyfathrebu rhwng nyrsys ardal, meddygon teulu ac ati gan arbed arian i'r GIG a'r cyngor yn y tymor hir. Mae gwasanaeth lles Delta yn gwneud gwahaniaeth enfawr ym mywydau'r boblogaeth sy'n heneiddio, gellir defnyddio technoleg ymhellach i gadw pobl yn ddiogel.	Y gyllideb ar gyfer 2023-24 ar gyfer ein gwasanaeth Gofal a Llesiant Gydol Oes yw £53m. Rydym yn rhagweld gorwariant o tua £3.5m. Mae'r sefyllfa ariannol yn hynod heriol. Mae ein Cynllun Ariannol Tymor Canolig ar gyfer 2024-25 yn nodi bwlch £8.5m yn y gyllideb a gofyniad £6.4m o ran arbedion. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod manteision dull 'buddsoddi i arbed' o weithredu. Ariennir gwasanaeth Delta Connect gan y Gronfa Integreiddio Rhanbarthol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2022-2027 Llywodraeth Cymru drwy Fwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gorllewin Cymru.
16	Ychwanegwch 'pobl ifanc' at y mesur llwyddiant ar gyfer Cam Gweithredu 3.1.	Cam gweithredu 3.1 wedi'i ddiwygio.

Fe wnaethom ofyn i aelodau Cyngor Ieuenctid Ceredigion sut y gallem ei gwneud yn haws i bobl gael mynediad at wasanaethau'r Cyngor. Mae eu sylwadau a'n hymatebion ni isod.

	Sylwadau	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
17	Gwefannau	Mae ein gwefan Cyngor Sir Ceredigion County Council yn cael ei diweddaru'n barhaus. Rydym bob amser yn gweithio i'w gwella a'i gwneud yn haws i'w defnyddio.
18	Ar lein neu rif ffôn gall ffonio am fanylion	Gweler yr ymateb uchod. Gall pobl hefyd ffonio'r Cyngor yn ystod ein horiau gwaith arferol.

	Sylwadau	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
19	Gwefan hawdd ei deall sy'n darparu ar gyfer pobl ag anableddau.	Mae dros 90% o'n gwefan wedi cyrraedd safon hygyrchedd AAA. Mae'r 10% sy'n weddill oherwydd y defnydd o ddogfennau pdf sydd bron yn amhosibl eu gwneud yn hygyrch. Byddwn yn parhau i wella hygyrchedd neu ein gwefan o dan ein Cynllun Cydraddoldeb newydd (cam gweithredu 4.6).
20	Bod ar gyfryngau cymdeithasol	Mae gan ein tudalen Facebook Cymraeg – Cyngor Sir Ceredigion – 2,000 o ddilynwyr. Mae gan ein tudalen Facebook Saesneg – Ceredigion County Council – 16,800 o ddilynwyr. Yn ogystal â phrif dudalen Facebook y Cyngor, mae 15 tudalen Facebook yn cael eu rhedeg gan wasanaethau unigol y Cyngor. Mae gan ysgolion Ceredigion eu tudalennau Facebook eu hunain hefyd. Mae gennym ni 2,600 o ddilynwyr ein cyfrif Cymraeg ar X (Twitter gynt) ac 8,700 o ddilynwyr ein cyfrif Saesneg ar X. Yn ogystal â'n prif gyfrif Cyngor ar X, mae 9 o gyfrifon X yn cael eu rhedeg gan wasanaethau unigol y Cyngor. Mae gan ein cyfrif Instagram – caruceredigion 1,600 o ddilynwyr. *(Ffigyrau yn gywir ar 05/01/24)*
21	Cyfryngau cymdeithasol, a hygyrchedd i bobl anabl.	Gweler ymateb 20 uchod. Gobeithiwn y bydd ein Cynllun Cydraddoldeb yn gwella hygyrchedd i bobl anabl ymhellach.
22	Mwy o ymwybyddiaeth o wasanaethau sydd ar gael ar y cyfryngau cymdeithasol yn ddwyieithog	Mae holl wasanaethau a negeseuon Cyngor Sir Ceredigion ar y cyfryngau cymdeithasol yn ddwyieithog.
23	Mwy o wybodaeth yn yr ieithoedd. Pwyleg, Romani ac ati.	Gallwn ddarparu gwybodaeth mewn ieithoedd eraill ar gais.
24	Sicrhewch fod rampiau ar gael ar gyfer defnyddwyr cadeiriau olwyn	Mae holl adeiladau'r cyngor sydd ar agor i'r cyhoedd yn gwbl hygyrch. Mae hygyrchedd

	Sylwadau	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
		yn ystyriaeth bwysig wrth ddylunio unrhyw ddatblygiad newydd.
25	Siaradwch Gymraeg a Saesneg	Mae holl wasanaethau Cyngor Sir Ceredigion yn ddwyieithog.
26	Siaradwch amdano mewn taflenni ysgol, hysbysebion.	Nodwyd.
27	Angen sicrhau fod accessibility yn dda. A ddim wedi neud yn wili nili.	Cytunwyd. Gobeithiwn y bydd ein Cynllun Cydraddoldeb yn ein helpu i gyflawni hyn.
28	Caniatewch yr opsiwn i gael ymweliad cartref ar gyfer pobl â phroblemau iechyd meddwl neu anableddau.	Mae ein tîm gofal cymdeithasol, sy'n rhan o'n gwasanaeth Gydol Oes a Llesiant, yn cynnig ymweliadau cartref.
29	Creu negeseuon neu erthyglau newyddion ar-lein sy'n cynnig cyfleoedd i bobl.	Rydym yn hyrwyddo ein gwasanaethau ar ein tudalennau ar y cyfryngau cymdeithasol ac mewn erthyglau newyddion a ryddhawyd i'r wasg leol.
30	Creu fforwm neu wefan lle gallai pobl gael mynediad at y gwasanaethau hyn ar-lein ac yn ddienw. Ei hysbysebu i bob oed, hil ac ati. I wneud yn siŵr ei fod yn hysbys i fod yn gyfartal ac amrywiol.	Mae llawer o'n gwasanaethau bellach ar gael ar-lein. Yn anffodus ni allwn ddarparu gwasanaethau i bobl sy'n aros yn ddienw. Mae cyfrinachedd yn bwysig iawn i ni ac mae gennym brosesau llym o ran diogelu data.
31	Gofynnwch i bobl anabl beth fyddai orau iddynt.	Mae Fforwm Anabledd Ceredigion yn cyfarfod bob 3 mis. Mae angen i ni ddenu rhagor o bobl i ymuno. Mae hyn wedi'i gynnwys yn ein Cynllun Cydraddoldeb (cam gweithredu 3.2).

Amcan 5: Darparu Addysg Deg a Chynhwysol

Cytunodd 95% o'r ymatebion i'r arolwg ar-lein ac 88% o'r Cyngor Ieuenctid y dylai hwn fod yn Amcan Cydraddoldeb i Gyngor Ceredigion. Fodd bynnag, dim ond 81% o'r ymatebwyr i'r arolwg ar-lein a gytunodd y byddai'r camau gweithredu yn y cynllun yn ein helpu i gyflawni'r amcan hwn. Dim ond 56% o aelodau'r cyngor ieuenctid oedd yn cytuno. Gweler y graff isod.

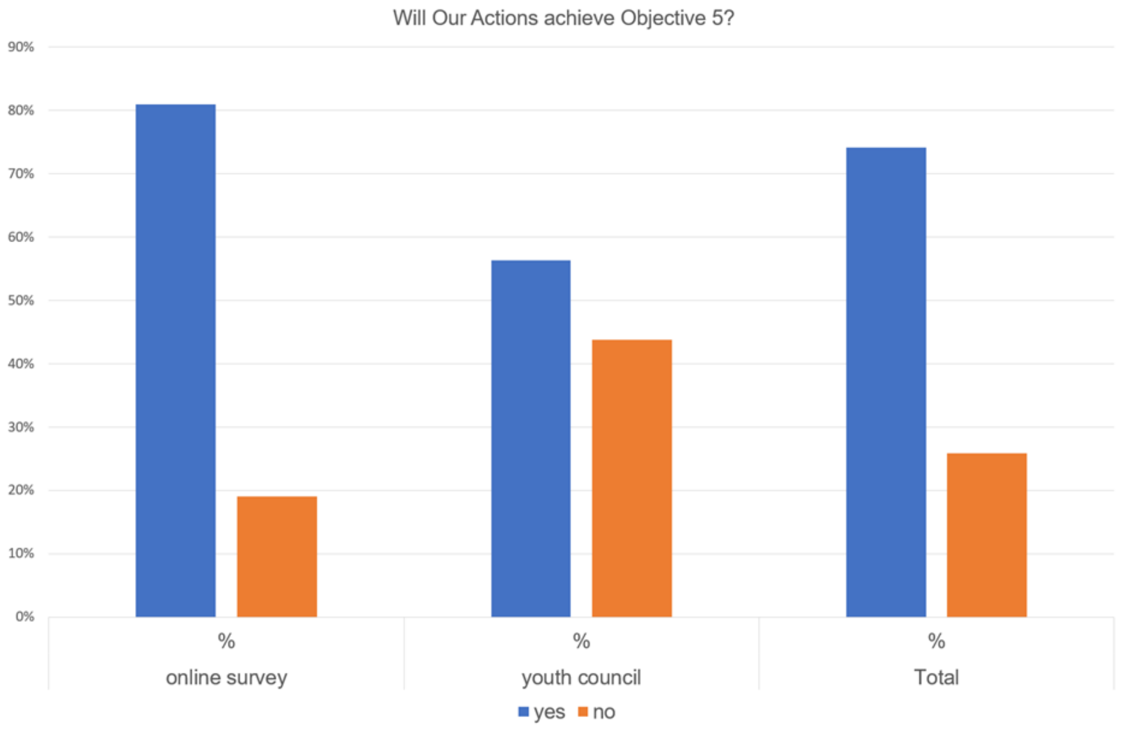

Fe wnaethom ofyn i'r cyhoedd, **"A ydych yn meddwl y gallem wneud mwy, neu wneud pethau'n wahanol, i gyflawni'r amcan hwn yn well?"** Mae eu hatebion a'n hymatebion ni isod.

	Sylwadau	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
1	Nid yw Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi 'canllawiau traws i ysgolion' eto felly byddai'n ffôl dweud y byddwch yn eu gweithredu heb weld eu cynnwys. Tynnwyd y pecyn cymorth traws presennol yng Ngheredigion yn ôl yn 2020 pan heriwyd pecynnau cymorth tebyg yn y Deyrnas Unedig yn y llys oherwydd canllawiau gwallus a oedd yn gwrth-ddweud cyfraith cydraddoldeb. Mae modd trin pobl ifanc sydd ag anghydweddiad hunaniaeth rhywedd â pharch ond ni ddylai fod ar draul y mwyafrif. Rhaid i doiledau a chyfleusterau newid aros yn un rhyw er diogelwch ac urddas POB disgybl.	Cytuno, mae'n anodd ateb yn llawn heb ganllawiau traws gan Lywodraeth Cymru. Mae llais y disgybl yn allweddol. Byddwn yn dilyn canllawiau Llywodraeth Cymru o ran darparu toiledau a chyfleusterau newid ysgolion.
2	Mae pwyntiau a & b yn anodd eu cyrraedd. Nid yw'r cyhoedd, rhieni ac ati wedi cael gwybod am ganllawiau	Gweler ymateb 1 uchod ynghylch canllawiau traws i ysgolion.

	Sylwadau	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
	traws Llywodraeth Cymru ar gyfer ysgolion. Os oes gan ysgol 1 plentyn sy'n nodi ei fod yn wahanol i ryw ei eni, yna rhaid adlewyrchu hyn ar gorff llywodraethu'r ysgol?	Dylai cyrff llywodraethu ysgolion gynrychioli'r boblogaeth y mae'r ysgol yn darparu ar ei chyfer. Mae pob corff llywodraethu yn dilyn Canllawiau Llywodraeth Cymru wrth recriwtio llywodraethwyr. Caiff ceisiadau eu barnu yn ôl teilyngdod a set sgiliau.
3	Gormod o bwyslais ar y Gymraeg mewn addysg. Mae hyn yn creu rhwystrau i ddysgu ac nid yw'n gwneud i bobl deimlo'n gyfartal. Mae hyn yn golygu nad yw'r polisi yn gynhwysol ac yn deg.	Anelwn at addysgu disgyblion fel eu bod yn gwbl ddwyieithog erbyn iddynt adael yr ysgol gynradd. Mae hyn yn golygu y bydd disgyblion yn gallu cymryd rhan lawn yn y gymuned ddwyieithog y maent yn rhan ohoni. Mae hyn yn unol â Chwricwlwm i Gymru Llywodraeth Cymru ac mae'n cefnogi Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
4	Dydw i ddim yn deall sut y gall gwneud i blant Saesneg eu hiaith ddysgu pynciau yn y Gymraeg fod mor gynhyrchiol o ran cyflawniad â dysgu yn eu hiaith gyntaf. Sut gallan nhw ddeall beth sydd yn bwnc estron iddyn nhw pan maen nhw efallai yn cael trafferth deall y geiriau sylfaenol yn y Gymraeg - heb sôn am eiriau technegol y pwnc.	Mae anfanteision i fod yn ddwyieithog, ond mae'r manteision yn drech o lawer. Mae ymchwil rhyngwladol yn cadarnhau bod plant dwyieithog yn gallu meddwl yn fwy creadigol ac yn tueddu i sgorio'n uwch mewn profion IQ na phlant sy'n siarad un iaith yn unig. Mae angen y gallu i siarad Cymraeg a Saesneg ar tua 40% o ddisgrifiadau swyddi yng Nghymru. Ar gyfartaledd, mae pobl ddwyieithog yn ennill rhwng 8% a 10% yn rhagor o gyflog oherwydd eu gallu i weithio mewn dwy iaith (Dr Colin Baker, Prifysgol Bangor).
5	Treuliwch ragor o amser ar fwyafrifoedd nid lleiafrifoedd.	Mae grwpiau lleiafrifol yn tueddu i brofi mwy o anfantais na grwpiau mwyafrifol. Mae hyn yn creu anghydraddoldeb. Nod ein Cynllun Cydraddoldeb yw lleihau anghydraddoldeb.

	Sylwadau	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
6	Mae gormod o amser yn cael ei dreulio yn delio â lleiafrifoedd. Mae y tu hwnt i reswm.	Gweler ymateb 5 uchod.
7	Mae darpariaethau ADY mewn ysgolion yn wael. Nid yw Trandep ac ati yn gweithio! Rhieni yn gorfod talu am diwtoriaid preifat gan nad yw darpariaethau mewn ysgolion yn ddigon da. Nid yw'r system addysg wedi'i gwneud ar gyfer unrhyw blant nad ydynt yn 'gyffredin'	Mae darpariaeth ADY yn ysgolion Ceredigion wedi cael ei monitro gan yr Awdurdod Lleol ac Estyn a chanfuwyd ei bod yn effeithiol. Mae staff yn cael hyfforddiant parhaus ar gyfer cyflwyno darpariaeth ddysgu ychwanegol effeithiol a phrofedig a strategaethau cynhwysol.
8	Gwnes i ddarganfod yn 59 oed fy mod i, fel fy mab, ag ADHD. Rwyf wedi bod yn aros 2½ mlynedd am ddiagnosis ac nid yw'r ganolfan yng Nghaerfyrddin hyd yn oed yn ateb e-byst. Gwnewch rywbeth i gynorthwyo'r bwrdd iechyd i gyflymu. Cyflogwch hyfforddwr i helpu pobl gyda'u hanawsterau TG. Mae cyrsiau'n dda, ond rhywbeth llai strwythuredig i ateb ymholiadau achlysurol	Mater i Fwrdd Iechyd Hywel Dda yw diagnosis o ADHD. Mae ein tîm o Gysylltwyr Cymunedol yn cynnig sesiynau galw heibio rheolaidd ar draws y sir. Maent yn cyfeirio pobl at yr ystod o gyrsiau TG sydd ar gael a gallant hefyd helpu gydag ymholiadau achlysurol ar y pryd. Mae ein tîm Dysgu Oedolion - Dysgu Bro, hefyd yn cynnig sesiynau cyngor TG galw heibio. Cysylltwch â'r Cyngor i ofyn am y sesiwn galw heibio nesaf yn eich ardal.
9	Dylai fod gan ysgolion allu'r rhyngrwyd ar ffurf wifredig yn lle wi-fi fel nad yw plant a myfyrwyr electrosensitif yn cael eu heithrio o addysg a bod plant eraill yn cael eu hamddiffyn rhag unrhyw niwed i'w hiechyd. Gweler bioinitiative.org am dystiolaeth o niwed o dechnoleg ddiwifr, gan gynnwys wi-fi, ffonau, mastiau a mesuryddion clyfar.	Mae gorsensitifrwydd trydanol yn rhywbeth y mae angen i ni ei ddeall yn well.
10	Eto, mae plant ag EHS yn y sir yn cael eu heithrio o'r ysgol oherwydd presenoldeb Wi-Fi, ynghyd â dyfeisiau/systemau diwifr eraill. Ym mis Awst 2022 gwnaeth Uwch Dribiwnlys y Deyrnas Unedig gydnabod EHS plentyn fel nam a oedd yn bodloni'r profion yn y Ddeddf	Gweler yr ymateb uchod.

	Sylwadau	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
	Cydraddoldeb a dyfarnodd Gynllun Addysg, Iechyd a Gofal. Mae'r dyfarniad hwn yn gosod cynsail ac mae’n golygu bod yn rhaid i gyrff cyhoeddus ystyried y gwahaniaethu sy'n deillio o ddefnyddio Wi-Fi a thechnolegau diwifr eraill. Mae dyfyniad o’r gwrandawiad yn nodi: “The child’s problem with electro-magnetic radiation affects her life generally and limits her day-to-day activities—the Equality Act test. It applies at school, at home, and when she is out in the world. When at school, her problems with communication and making use of the computers are a direct result of the use of Wi-Fi in schools. […] [The child’s] symptoms were not unique to a school environment. But when they occurred in that environment, they arose from the school’s choice of the medium for providing education. In those circumstances, some provision is required in order to render the education effective.” (Dyfyniadau o Ddatganiad Canlyniad wedi'i Olygu Tachwedd 2021, Llys Tribiwnlys y Deyrnas Unedig.)	
11	Mae’n anodd ateb y cwestiwn hwn gan fy mod yn teimlo bod angen gwybodaeth fanylach am y cyfleoedd addysgol sydd ar gael i blant ac oedolion ifanc ag ADY.	Nodwyd. Mae'n anodd i bobl nad oes ganddynt brofiad bywyd i ateb y cwestiwn hwn Gweler y wybodaeth ar ein gwefan [Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) - Cyngor Sir Ceredigion]()
12	Mae'r system addysg yn rhy fewnblyg. A heb ganolbwyntio ar chwalfa’r hinsawdd a'r angen i addysgu ein hieuenctid yn onest fel y gallant fod yn barod ar gyfer y	Fel rhan o’r cwricwlwm newydd i Gymru, mae 4 diben. Ffocws un o’r rhain yw datblygu dinasyddion moesegol a gwybodus Cymru a’r byd.

	Sylwadau	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
	trychineb y bydd eu bywydau yn ei weld	
13	Dylai pawb gael mynediad i addysg.	Cytunwyd.
14	Angen cyfeirio at ddisgyblion difreintiedig fan hyn (PYD / RADY*) hefyd er mwyn sicrhau eu bod nhw yn gallu llwyddo yn yr un modd â phlant sydd ddim mewn sefyllfa difreintiedig	Mae ein Strategaeth Amddifadedd a Thegwch yn strategaeth newydd ar gyfer ysgolion i gefnogi pobl ifanc sy'n profi amddifadedd. Fe'i cymeradwywyd gan y Cabinet ar 14/02/2023. Bydd adroddiad ar ei chynnydd yn cael ei gyflwyno i'r Ysgolion ac i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu bob blwyddyn.
15	Nid ydych yn sôn am gefnogi plant o deuluoedd incwm isel neu o gartrefi gofal. Dydw i wedi gweld dim byd am gefnogi pobl hŷn i fanteisio ar dechnoleg ddigidol felly dydw i ddim yn gwybod beth mae "parhau i gefnogi" yn ei olygu.	Gweler ymateb 14 uchod. Mae ein timau Gydol Oes a Llesiant yn cefnogi pobl yn eu cartrefi i ddefnyddio i-pads i ailymweld ag atgofion plentyndod, chwarae gemau rhyngweithiol, gwirio eu dyddiadau casglu gwastraff, gwneud cais am gredyd pensiwn, ac ati. Mae ein tîm Dysgu Oedolion - Dysgu Bro, hefyd yn cynnig sesiynau cyngor TG galw heibio a dosbarthiadau llythrennedd digidol. Mae'r rhain yn cael eu hysbysebu'n eang ond mae eich ymateb yn dangos bod angen i ni weithio ar hyrwyddo. Cysylltwch â'r Cyngor am fwy o wybodaeth.
16	Beth am 'greu amgylchedd diogel i'r rheini mewn addysg allu bod yn nhw eu hunain heb ofni gwawd'?	Cytunwyd. Mae gan bawb yr hawl i fod yn rhydd rhag gwahaniaethu, bwlio a chamdriniaeth mewn lleoliadau addysg.
17	Annog rhieni i addysgu eu plant a'u hunain i greu cymuned fwy cynhwysol a chefnogol o fewn y sefydliadau addysgol - annog plant i fod yn hyrwyddwyr / herio ymddygiad cas	Rydym yn cydweithio gyda rhieni mewn cyfarfodydd o ran ymddygiad heriol ac yn buddsoddi yn hyfforddiant Paul Dix, "When the Parents Change". Mae ein mentoriaid Dysgu a Sgiliau yn gweithio gyda myfyrwyr sydd angen cymorth i feithrin perthnasoedd cadarnhaol.

Gofynnwyd i aelodau Cyngor Ieuenctid Ceredigion sut y gallem wneud yn siŵr bod addysg yn deg ac yn ddiogel i bawb. Mae eu sylwadau a'n hymatebion ni isod.

	Sylwadau	**Ymateb Cyngor Sir Ceredigion**
18	Mannau diogel	Bellach mae gan bob ysgol uwchradd 'Hafan', ystafell gartrefol yn yr ysgol y gall disgyblion gael mynediad iddi ar gyfer cymorth emosiynol ac ymarferol.
19	Ceisiwch gyfyngu ar stigma er mwyn osgoi bwlio, lle mwy diogel i roi gwybod am wahaniaethu	Mae'r Corff Llywodraethu yn cymeradwyo Polisi Gwrth-fwlio unigol yr ysgol sydd ar gael gan yr ysgol ar gais. Mae'r Pennaeth yn rhoi adroddiad bob tymor i'r Corff Llywodraethu am unrhyw achosion o fwlio.
20	Bod â lleoedd i roi gwybod am droseddau casineb	Byddwn yn parhau i weithio gyda Chymorth i Ddioddefwyr i sicrhau bod rhoi gwybod am droseddau casineb mewn lleoliadau addysgol yn flaenoriaeth (cam gweithredu 4.2)
21	Gwasanaethau trydydd parti i helpu gyda throseddau casineb a bwlio.	Gweler yr ymateb uchod.
22	Peidiwch â gadael i'r athro/athrawes fwlio myfyrwyr na'u haflonyddu.	Cytunwyd. Mae gan bawb yr hawl i fod yn rhydd rhag gwahaniaethu, bwlio a chamdriniaeth mewn lleoliadau addysg.
23	Sicrhewch ddiogelwch myfyrwyr lleiafrifol ac addysgwch fyfyrwyr ac athrawon ar faterion pwysig.	Dylai gwerthoedd parch, goddefgarwch a charedigrwydd fod yn rhan o gymunedau a diwylliannau ein hysgolion. Mae penaethiaid yn rhoi adroddiad am achosion o fwlio bob tymor. Anfonir yr adroddiadau ymlaen at Swyddog Amddiffyn Plant y Cyngor. Mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu cryfhau'r canllawiau ar fwlio sy'n gysylltiedig â rhagfarn. Byddant yn canolbwyntio'n arbennig ar ddigwyddiadau hiliol, Islamoffobaidd a gwrth-semitig. Mae cam gweithredu 5.3 yn ein cynllun yn ein hymrwymo i sicrhau bod canllawiau lleol yn adlewyrchu hyn.

24	Creu amgylchedd derbyniol, i addysgu am amrywiaeth a throseddau casineb mewn amgylchedd diogel.	Gweler ymateb 23 uchod.
25	Addysgu plant am ymddygiad derbyniol	Mae polisïau ymddygiad yn eu lle ym mhob ysgol, a rhennir y rhain gyda rhieni a disgyblion. Mae ysgolion yn cymryd rhan mewn diwrnodau cenedlaethol, er enghraifft, wythnos Gwrth-fwlio. Mae swyddogion heddlu ysgolion yn helpu i atgyfnerthu negeseuon o ymddygiad derbyniol. Mae'r cwricwlwm llesiant hefyd yn atgyfnerthu'r negeseuon hyn, gan addysgu disgyblion am berthnasoedd iach a gwneud penderfyniadau gwybodus.
26	Hyfforddi athrawon	Mae athrawon dan hyfforddiant yn defnyddio adnoddau Mike Gershon i'w helpu i gefnogi dysgwyr difreintiedig. Maent yn cyfarfod â'n swyddog Gwledig ac Amddifadedd Disgyblion i ddysgu mwy am gefnogi disgyblion sy'n profi amddifadedd. Maen nhw hefyd yn cael sesiwn gyda staff y GIG i drafod anghenion iechyd meddwl disgyblion mewn ysgolion.
27	Cosbi y rhai sy'n bwlio a hyfforddi athrawon	Gweler ymatebion 23 a 26 uchod. Mabwysiadwn ddull adferol o fynd i'r afael ag ymddygiad amhriodol a rhoddwn gyfle i ddisgyblion drafod eu gweithredoedd a chanlyniadau eu gweithredoedd.
28	Dysgwch fyfyrwyr nad oes ganddynt ddim gwybodaeth am y pwnc hwn	Fel rhan o'r cwricwlwm newydd i Gymru, mae 4 diben. Ffocws un o'r rhain yw datblygu dinasyddion moesegol a gwybodus Cymru a'r byd.
29	Addysgwch blant am faterion cymdeithasol o oedran ifanc.	Gweler ymateb 28 uchod.
30	Addysgwch bobl yn ifanc	Gweler ymateb 28 uchod.

31	Cael toiledau unisex er mwyn fod ddim rhaid i pobl trawsrywiol ddefnyddio toiledau athrawon neu anabl.	Hyd nes y cyhoeddir canllawiau traws Llywodraeth Cymru byddwn yn diogelu ac yn parchu pob disgybl. Gall fod yn anodd darparu toiledau neillryw, yn enwedig mewn adeiladau hŷn. Trafodir pob achos yn unigol ac mae llais y disgybl yn hanfodol.
32	Ailstrwythurwch y ffordd y caiff gwersi eu haddysgu i fod yn fwy cynhwysol i bob myfyriwr.	Mae datblygu dysgwyr trwy'r cwricwlwm newydd yn ystyried cyfnod y disgybl ac nid ei oedran. Mae hyn yn golygu bod darpariaeth yn cael ei darparu ar lefel briodol i bob dysgwr, gan sicrhau bod gwaith yn cael ei wahaniaethu'n effeithiol. Mae hyn waeth beth fo'r pwnc.
33	Rhoi llai o flaenoriaeth i ddeallusrwydd academaidd	Gweler 32 ymateb uchod.

4. Effaith ar y Gymraeg

Gofynnwyd i'r cyhoedd a oeddent yn teimlo y bydd ein Cynllun drafft 2024-28 yn cael effaith ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar statws y Gymraeg yn y gymuned. Mae eu hatebion a'n hymatebion ni isod.

	Sylwadau	**Ymateb Cyngor Sir Ceredigion**
1	Ar y cyfan, dwi'n meddwl bydd yr effaith yn gadarnhaol, bydd yn creu rhagor o gyfleoedd ac yn annog pobl sy'n siarad Cymraeg i'w defnyddio, ac mae'n debyg yn annog y rheini sydd ddim yn ystyried dysgu.	Nodwyd.
2	Yn unol â fy sylw gwreiddiol - i ddangos hyn. Defnyddiwch gymorth iaith amgen.	Gwnaethom ddarparu dolen ar wahân i fersiwn Gymraeg o'r arolwg.
3	Dylem fod yn annog y defnydd o'r Gymraeg nid ei gorfodi.	Mae Safonau'r Gymraeg yn gosod dyletswydd gyfreithiol arnom i beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg. Rhaid i ni gefnogi'r defnydd o'r Gymraeg a'i gwneud yn haws i bobl ddefnyddio'u Cymraeg yn eu bywydau bob dydd.
4	Bydd pobl yn siarad Cymraeg os ydyn nhw eisiau, nid oherwydd eich	Mae'n bwysig bod ein trigolion Cymraeg eu hiaith yn teimlo'n hyderus i

	Sylwadau	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
	bod chi eisiau iddyn nhw wneud hynny.	ddefnyddio’r Gymraeg fel rhan o’u bywyd bob dydd. Mae ganddynt hawl i wneud hynny ym mhob math o sefyllfaoedd ffurfiol ac anffurfiol. Felly, fel Cyngor mae’n rhaid i’n gwasanaethau Cymraeg fod yn hygyrch, o safon uchel ac yn hawdd i’w defnyddio.
5	Weithiau rhoddir gormod o bwyslais ar y Gymraeg. Fel person di-Gymraeg yn y sir, dwi'n teimlo mewn lleiafrif weithiau a ddim yn teimlo fy mod wedi fy nghynnwys gyda llawer o bobl yn siarad Cymraeg o'm cwmpas. Mae Cymru yn wlad ddwyieithog; Cymro/Cymraes ydw i ond dydw i ddim yn siarad yr iaith. Rwy’n teimlo bod y Polisi Iaith Gymraeg yn gwahaniaethu yn fy erbyn weithiau.	Ein polisi yw gweithio’n ddwyieithog, gofyn i bobl beth yw eu dewis iaith a pharhau yn yr iaith honno. Os ydych wedi dweud wrthym mai Saesneg yw eich dewis iaith, dylid cofnodi hyn, a byddem yn parhau i ddarparu gwasanaeth trwy gyfrwng y Saesneg i chi.
6	Gormod o bwyslais ar y Gymraeg	Gweler yr ymatebion uchod.
7	Rwy’n hapus i unrhyw un sydd eisiau siarad Cymraeg i wneud hynny. Dydw i ddim yn hapus i bobl eraill gael eu gwneud i deimlo'n anghywir nad ydyn nhw'n siarad Cymraeg.	Nodwyd. Nid yw hyn yn rhywbeth y mae'r Cyngor yn ei gymeradwyo.
8	bydd yn sicrhau mynediad i aelodau yn eu dewis iaith	Cytunwyd.
9	Mae hwn yn her barhaus a bydd angen sicrhau fod popeth sy'n cael ei wneud yn ddwyieithog a bod y Gymraeg yn ymddangos yn gyntaf ar unrhyw ddull cyfathrebu	Cytunwyd. Nodir hyn yn Natganiad ein Polisi Iaith Gymraeg.
10	Mae angen i ni wneud y Gymraeg yn gyfle ac nid yn rhwystr - fel siaradwr Cymraeg fy hun rydym yn aml yn fwyaf beirniadol o lefel ein Cymraeg ein hunain ac yn ofni cael ein barnu gan eraill, fodd bynnag mae hyn yn rhwystro ymdrechion gwirioneddol i	Cytunwyd.

	Sylwadau	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
	wella neu hyd yn oed ymgysylltu yn y lle cyntaf.	
11	Nid yw'r ymateb hwn yn gysylltiedig â'r cwestiwn hwn. Ffurflen monitro cyfle cyfartal Rydych yn gofyn am wybodaeth am 'rywedd' - 'rhyw' yw'r nodwedd warchodedig - bydd y wybodaeth y byddwch yn ei chasglu o'r cwestiwn hwn yn ddiystyr. Gallwch ofyn am ryw person ac mewn cwestiwn pellach, gofyn a yw'n ystyried ei hun yn 'drawsryweddol'. Yn y cynllun drafft rydych chi'n dweud yn eich pentref chwedlonol o 100 : "1 person y mae ei rywedd bellach yn wahanol i'r hyn ydoedd pan gawsant eu geni. Byddai'n well gan 8 o bobl beidio â dweud wrthych beth yw hunaniaeth eu rhywedd." Nid oes neb yn cael ei eni â 'rhywedd'. Maent yn cael eu geni â rhyw - gwryw neu fenyw. Nid oes gan bawb 'hunaniaeth rhywedd' - nid oes gennyf un: benyw yw fy rhyw. Nid yw llawer yn deall y syniad o hunaniaeth rhywedd gan ei fod yn ffenomenon diweddar iawn ac nid yw llawer yn credu ynddo. Mae'r hawl i beidio â chredu mor ddilys â'r hawl i gredu mewn hunaniaeth rhywedd. Mae'n bosibl nad yw'r 8 person hynny a wrthododd ddweud wrthych beth yw hunaniaeth eu rhywedd ychwaith yn cyd-fynd â'r syniad o hunaniaeth rhywedd, felly yn hytrach na thybio eu bod yn rhy swil i ddatgelu hunaniaeth eu rhywedd a seilio elfennau o'ch Cynllun ar y rhagdybiaeth bod rhagor o unigolion trawsryweddol yn y sir nag a ddatganwyd yn swyddogol, gweithiwch ar y dybiaeth	Mae Adran 7 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010 yn dweud na ddylid gwahaniaethu yn eich erbyn oherwydd ailbennu rhywedd. Mae ailbennu rhywedd yn golygu cynnig i fynd trwy, mynd trwy neu fod wedi mynd trwy broses i ailbennu eich rhyw. Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn diffinio 'rhyw' fel un ai gwryw neu fenyw. O dan y Ddeddf, rhyw cyfreithlon person yw'r rhyw a gofnodwyd ar ei dystysgrif geni neu ei Dystysgrif Cydnabod Rhywedd. Rydym yn cytuno bod yr hawl i beidio â chredu mewn hunaniaeth rhywedd mor ddilys â'r hawl i gredu ynddi, cyn belled nad yw hyn yn arwain at wahaniaethu, aflonyddu nac erledigaeth. Byddwn yn newid ein ffurflen monitro cydraddoldeb fel ei bod yn gofyn am 'ryw' person, ac mewn cwestiwn pellach yn gofyn am ei 'hunaniaeth rhywedd'.

	Sylwadau	Ymateb Cyngor Sir Ceredigion
	nad yw llawer o bobl yn credu yn y cysyniad.	

5. Casgliad

Rydym yn ddiolchgar iawn i bawb a ymatebodd i’n hymgynghoriad cyhoeddus. O ganlyniad i’r adborth byddwn yn:

- Diwygio cam gweithredu 3.1 i gynnwys 'pobl ifanc' yn y mesur llwyddiant.
- Darganfod mwy am Orsensitifrwydd Trydanol.
- Annog staff i fynd â blwch adborth dienw i ymgynghoriadau wyneb yn wyneb.
- Newid ein pecyn cymorth Ymgysylltu mewnol i gynnig rhagor o ffyrdd i bobl ddweud wrthym beth yw eu barn pan fyddwn yn ymgynghori â nhw.
- Diwygio camau gweithredu penodol o dan Amcan 4 i gynnwys y term 'profiad bywyd'.
- Newid ein ffurflen monitro cydraddoldeb fel ei bod yn gofyn am 'ryw' person, ac mewn cwestiwn pellach yn gofyn am eu 'hunaniaeth rhywedd'.